

Komisja do spraw reprivatyzacji
nieruchomości warszawskich

Warszawa, 1 października 2019 r.

Sygn. akt KR III R 58/18

DECYZJA NR KR III R 58a/18

Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Sebastian Kaleta

Członkowie Komisji:

Wiktor Klimiuk, Łukasz Kondratko, Robert Kropiwnicki, Paweł Lisiecki, Bartłomiej Opaliński, Sławomir Potapowicz, Adam Zieliński

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2019 r. na posiedzeniu niejawnym w Warszawie sprawy w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia   r., nr   dotyczącej nieruchomości położonej w Warszawie przy Al. Stanów Zjednoczonych, w rejonie Jeziorka Gocławskiego, stanowiącej działkę ewidencyjną o numerze   z obrębu   , dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie,   Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą pod nr   (dawne oznaczenie hipoteczne „   ”)

z udziałem stron: Miasta Stołecznego Warszawy reprezentowanego przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę Mazowieckiego i J   M   R   ,

na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz.U. z 2018 r. poz. 2267: dalej: „ustawa z 9 marca 2017 r.”) w związku z art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2267 ze zm., dalej: „kpa”) w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z 9 marca 2017 r. w związku z art. 156 § 2 kpa w związku z art. 158 § 2 kpa w związku z art. 38 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 4 ustawy z 9 marca 2017 r.

orzeka:

1. stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia _____ r. nr _____, w zakresie udziału wynoszącego łącznie 36/48 części w prawie użytkowania wieczystego gruntu niezabudowanego, oznaczonego jako działka ewidencyjna numer _____ w obrębie _____, uregulowanego w księdze wieczystej pod nr _____, położonego przy Al. Stanów Zjednoczonych, w rejonie Jeziorka Gocławskiego;
2. w pozostałym zakresie stwierdzić wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia _____ r. nr _____ z naruszeniem prawa.

UZASADNIENIE

I.

Przebieg postępowania administracyjnego przed Komisją do spraw reperywatyizacji nieruchomości warszawskich

Komisja do spraw reperywatyizacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 i 3 w związku z art. 16 ust. 1 ustawy z 9 marca 2017 r., postanowieniem z dnia 18 grudnia 2018 r. wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w sprawie o sygn. KR III R 58/18 w przedmiocie decyzji Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia _____ r., nr _____ [znak: _____], którą:

- w pkt I. ustanowiono na 99 lat prawo użytkowania wieczystego niezabudowanego gruntu o powierzchni _____ m² oznaczonego jako działka ewidencyjna nr _____ w obrębie _____, położonego przy Al. Stanów Zjednoczonych, w rejonie Jeziorka Gocławskiego na rzecz:

- H	D	- co do udziału wynoszącego 11/48 części,
- M	O R	- co do udziału wynoszącego 11/48 części,
- I	L	- co do udziału wynoszącego 11/48 części,
- K	P	- co do udziału wynoszącego 11/48 części,
- N	W	- co do udziału wynoszącego 4/48 części,

- w pkt II. ustalono „czynsz symboliczny” z tytułu prawa użytkowania wieczystego gruntu opisanego w pkt I. w wysokości 29.406 zł – stanowiący 0,3 % wartości gruntu, wskazując, że czynsz ten płatny jest z góry w terminie do dnia 31 marca każdego roku na konto Urzędu Dzielnicy Praga Południe Gminy Warszawa – Centrum oraz, że „czynszu symbolicznego” nie

pobiera się za rok, w którym zostanie ustanowione umową w formie aktu notarialnego, prawo użytkowania wieczystego.

Opisane powyżej postanowienie Komisji, zostało ogłoszone w dniu 18 grudnia 2018 r. w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości (dalej: „BIP”).

Postanowieniem Komisji z dnia 18 grudnia 2018 r., sygn. akt KR III R 58/18, na podstawie art. 16 ust. 2, 3 i 4 ustawy z 9 marca 2017 r., zawiadomiono o wszczęciu postępowania rozpoznawczego strony postępowania: Miasto Stołeczne Warszawa, F M D -C , M J D , J P b K. A P W. J R , J M R B W. N R oraz następców prawnych Z N. W c. S i S .

Postanowieniem Komisji z dnia 18 grudnia 2018 r., sygn. akt KR III R 58/18, na podstawie art. 26 ust. 1 i 2 ustawy z 9 marca 2017 r., zawiadomiono właściwe organy administracji oraz sądy o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego oraz zawiadomiono o wydaniu tego postanowienia poprzez ogłoszenie w BIP, co z kolei nastąpiło tego samego dnia.

Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2018 r., sygn. akt KR III R 58/18, Komisja zwróciła się do Społecznej Rady przy Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: „Społeczna Rada”) z wnioskiem o wydanie opinii w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia r., nr , dotyczącej nieruchomości położonej w Warszawie, stanowiącej działkę ewidencyjną nr z obrębu

. Przedmiotowe postanowienie zostało ogłoszone w BIP dnia 18 grudnia 2018 r.

Pismami z dnia 18 grudnia 2018 r. zawiadomiono w trybie art. 26 ust. 2 ustawy z 9 marca 2017 r. kolejno: Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie (dalej: SKO), Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, Naczelny Sąd Administracyjny i Miasto Stołeczne Warszawa reprezentowane przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego w niniejszej sprawie wraz z pouczeniem o zawieszeniu z mocy prawa postępowań dotyczących decyzji reprivatyzacyjnej albo postępowań o zapłatę odszkodowania lub wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości, albo innych postępowań przed tymi organami lub sądami toczących się na skutek wydania decyzji reprivatyzacyjnej.

Postanowieniem Komisji z dnia 18 grudnia 2018 r. orzeczono o zabezpieczeniu postępowania rozpoznawczego toczącego się przed Komisją, poprzez nakazanie wpisu w księdze wieczystej , dotyczącej działki opisanej w ewidencji gruntów

jako działka nr [redacted], ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu rozpoznawczym przed Komisją. Informacja dotycząca wydania postanowienia została ogłoszona w BIP w dniu 19 grudnia 2018 r.

Pismem z dnia 18 grudnia 2018 r. (data stempla pocztowego – 8 stycznia 2019 r.) r. pr. K [redacted] W [redacted] pełnomocnictwo udzielone przez J [redacted] M [redacted] i R [redacted] do reprezentowania ich we wszelkich sprawach dotyczących praw i roszczeń objętych niniejszym postępowaniem.

Zawiadomieniem z dnia 16 stycznia 2019 r. wyznaczono nowy termin załatwienia sprawy do dnia 18 marca 2019 r. Zawiadomienie to ogłoszono w BIP dnia 16 stycznia 2019 r.

W dniu 28 stycznia 2019 r. Naczelnik Wydziału do Spraw Cywilnych i Administracyjnych Departamentu Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej poinformował Komisję o prowadzonym postępowaniu wyjaśniającym zakończonym wniesieniem sprzeciwu od decyzji Burmistrza Gminy Warszawa-Centrum nr [redacted] z [redacted] r. Prokurator wskazał, iż SKO decyzją nr [redacted] z dnia [redacted] r., stwierdziło wydanie decyzji administracyjnej nr [redacted] z naruszeniem prawa, uznając, że wywołała ona nieodwracalne skutki prawne. Na skutek wniosków o ponowne rozpoznanie sprawy złożonych przez Prokuratora, Prezydenta m.st. Warszawy, J [redacted] R [redacted] i M [redacted] R [redacted], SKO decyzją z dnia [redacted] r., sygn. akt [redacted], w odniesieniu do wniosków Prezydenta m.st. Warszawy - umorzyło postępowanie, zaś w odniesieniu do pozostałych wniosków uchyliło w całości decyzję własną z dnia [redacted] r., sygn. akt [redacted] i odmówiło stwierdzenia nieważności decyzji nr [redacted] z dnia [redacted] r. Następnie po rozpoznaniu skargi Prokuratora na ww. decyzję, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 28 września 2016 r., sygn. akt I SA/Wa 944/16, uchylił zaskarżoną decyzję z [redacted] 2016 r., od którego to wyroku J [redacted] R [redacted] reprezentowany przez pełnomocnika wywiódł do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę kasacyjną.

Postanowieniem Komisji z dnia 5 lutego 2019 r., sygn. akt KR III R 58/18, dopuszczono dowód z zeznań świadków w osobach: E [redacted], D [redacted], G [redacted], J [redacted]-F [redacted] i K [redacted] R [redacted] oraz z zeznań strony J [redacted] M [redacted] R [redacted] na okoliczność przebiegu procesu reprivatyzacji nieruchomości położonej w Warszawie przy alei Stanów Zjednoczonych, w rejonie Jeziorka Gocławskiego, stanowiącej działkę ewidencyjną nr [redacted], obręb [redacted], dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie w [redacted] Wydziale Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr [redacted] (...).

Zawiadomieniem Komisji z dnia 5 lutego 2019 r., obwieszczono o terminie rozprawy wyznaczonej na 6 marca 2019 r. Zawiadomienie o wyznaczeniu rozprawy ogłoszono w BIP dnia 12 lutego 2019 r.

Dnia 12 lutego 2019 r. ogłoszono w BIP wezwania na rozprawę, skierowane do świadków: Kł R , G J -F i B D oraz do strony: J M R .

W dniu 25 lutego 2019 r. udostępniono akta sprawy adw. Z G , która przedłożyła pełnomocnictwo udzielone przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy do reprezentowania w niniejszej sprawie.

Pismem z dnia 25 lutego 2019 r. zawiadomiono w trybie art. 26 ust. 2 ustawy z 9 marca 2017 r., Skarb Państwa reprezentowany przez Wojewodę Mazowieckiego o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego w niniejszej sprawie wraz z pouczeniem o zawieszeniu z mocy prawa postępowań dotyczących decyzji reprivatyzacyjnej albo postępowań o zapłatę odszkodowania lub wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości, albo innych postępowań przed tymi organami lub sądami toczących się na skutek wydania decyzji reprivatyzacyjnej.

Zawiadomieniem Komisji z dnia 25 lutego 2019 r., jako stronę postępowania zawiadomiono Skarb Państwa reprezentowany przez Wojewodę Mazowieckiego o terminie rozprawy wyznaczonej na 6 marca 2019 r. Zawiadomienie o wyznaczeniu rozprawy ogłoszono w BIP dnia 25 lutego 2019 r.

W dniu 26 lutego 2019 r. udostępniono akta sprawy r. pr. K W oraz stronie J R .

Wezwaniem Komisji z dnia 26 lutego 2019 r., wezwano K Ł na termin rozprawy wyznaczony na 6 marca 2019 r. Wezwanie ogłoszono w BIP dnia 26 lutego 2019 r.

Wezwaniem Komisji z dnia 27 lutego 2019 r., wezwano M R K na termin rozprawy wyznaczony na 6 marca 2019 r.

Adw. B P i adw. Z G przedłożyli pełnomocnictwa podpisane przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy do reprezentowania w niniejszej sprawie. Do akt załączono pismo dotyczące wyznaczenia Dyrektora Biura Spraw Dekretowych – P R , podpisane przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, do udzielenia pomocy Komisji przy wykonywaniu zadań.

W dniu 5 marca 2019 r. Urząd Miasta Stołecznego Warszawy poinformował Komisję o poczynionych ustaleniach odnoszących się do „Z N W ”.

W dniu 6 marca 2019 r. o godz. 12³⁹ wpłynęło drogą e-mailową stanowisko Stowarzyszenia

Adwokat Ł C przedłożył pełnomocnictwa podpisane przez świadka G J -F do reprezentowania w niniejszej sprawie.

W dniu 6 marca 2019 r. przed Komisją odbyła się rozprawa. Na rozprawie Komisja postanowiła dopuścić dowód z zeznań świadka M R K. Następnie w toku rozprawy przesłuchano w charakterze świadków: G J -F, B D, K R, M R K oraz w charakterze strony: J M R. Na rozprawę nie stawiała się świadek K Ł która usprawiedliwiła swoją nieobecność zwolnieniem lekarskim. Na rozprawie, m.st. Warszawa złożyło wnioski o pominięcie dowodu z przesłuchania świadków, zamknięcie rozprawy, wyznaczenie stronom terminu na zajęcie stanowiska i wydanie decyzji stwierdzającej nieważność dwóch decyzji objętych postępowaniem rozpoznawczym przed Komisją. W wyniku głosowania członków Komisji, Komisja postanowiła odmówić uwzględnienia wniosku o: pominięcie dowodu z przesłuchania świadków, zamknięcie rozprawy, wyznaczenie stronom terminu na zajęcie stanowiska i wydanie decyzji stwierdzającej nieważność dwóch decyzji objętych postępowaniem rozpoznawczym przed Komisją.

Zawiadomieniem z dnia 13 marca 2019 r. wyznaczono nowy termin załatwienia sprawy do dnia 18 maja 2019 r. Zawiadomienie to ogłoszono w BIP dnia 14 marca 2019 r.

W dniu 27 marca 2019 r. udostępniono akta sprawy r. pr. k W

Postanowieniem Komisji z dnia 16 kwietnia 2019 r., sygn. akt KR III R 58/18, zarządzono przeprowadzenie oględzin stempla pocztowego naniesionego na dowodzie nadania przesyłki polecanej nr 2563 i nr 2564 w dniu 15 lutego 1949 roku o treści: „URZ.TELEKOM.WARSZAWA*m*”, z udziałem biegłego z zakresu badania dokumentów oraz dopuszczono dowód z opinii biegłego z zakresu badania dokumentów na okoliczność ustalenia, czy stempel pocztowy naniesiony na dowodzie nadania przesyłki polecanej nr 2563 i nr 2564 w dniu 15 lutego 1949 roku o treści: „URZ.TELEKOM.WARSZAWA*m*”, pochodzi z 15 lutego 1949 roku. Zanonimizowana wersja tego postanowienia została ogłoszona w BIP dnia 19 kwietnia 2019 r.

Na wniosek pełnomocnika m.st. Warszawy, pismem z dnia 18 kwietnia 2019 r. doręczono adwokat Z G kserokopię protokołu z: przesłuchania świadka B D M R K, G J -F i K

R [imię] oraz kserokopię protokołu z przesłuchania strony J [imię] R [imię] i kserokopię protokołu z rozprawy z 6 marca 2019 r.

Na wniosek pełnomocnika J [imię] R [imię], pismem z dnia 6 maja 2019 r. doręczono r. pr. K [imię] W [imię] kserokopię protokołu z przesłuchania świadka: B [imię] D [imię], M [imię] R [imię] K [imię], G [imię] J [imię] -F [imię] i K [imię] R [imię], kserokopię protokołu z przesłuchania strony J [imię] R [imię] oraz kserokopię protokołu z rozprawy z 6 marca 2019 r.

W dniu 26 kwietnia 2019 r. przekazano biegłemu z zakresu badania dokumentów, wykaz dokumentów na potrzeby wykonania opinii w przedmiotowej sprawie, w postaci kserokopii: postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego, odpisu stempla pocztowego naniesionego na dowodzie nadania przesyłki poleconej nr 2563 i nr 2564 w dniu 15 lutego 1949 roku o treści: „URZ.TELEKOM.WARSZAWA*m*”, pisma Poczty Polskiej z dnia 17 kwietnia 2019 r.

Zawiadomieniem Komisji z dnia 29 kwietnia 2019 r., doręczonym stronom osobiście, obwieszczono o terminie oględzin stempla pocztowego, wyznaczonym na dzień 10 maja 2019 r. W dniu 29 kwietnia 2019 r. wezwano J [imię] R [imię] do okazania przedmiotu oględzin w postaci oryginału dwóch stempli pocztowych naniesionych na dowodach nadania przesyłki poleconej nr 2563 i nr 2564 w dniu 15 lutego 1949 roku o treści: „URZ.TELEKOM.WARSZAWA*m*” oraz wezwano biegłego na termin oględzin.

Zawiadomieniem z dnia 7 maja 2019 r. wyznaczono nowy termin załatwienia sprawy do dnia 18 lipca 2019 r. Zawiadomienie to ogłoszono w BIP dnia 8 maja 2019 r.

W dniu 7 maja 2019 r. biegły z zakresu badania dokumentów zwrócił się do Komisji o uzupełnienie materiału porównawczego niezbędnego do przeprowadzenia badań identyfikacyjnych w postaci materiałów z Urzędu Telekomunikacyjnego w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej (okres powojenny) z Archiwów.

W dniu 10 maja 2019 r. z udziałem biegłego z zakresu badania dokumentów, odbyły się oględziny oryginału stempla pocztowego naniesionego na dowodzie nadania przesyłki poleconej nr 2563 i nr 2564 w dniu 15 lutego 1949 roku o treści: „URZ.TELEKOM.WARSZAWA*m*”.

W dniu 14 czerwca 2019 r. udostępniono akta sprawy r. pr. K [imię] W [imię].

Zawiadomieniem z dnia 9 lipca 2019 r. wyznaczono nowy termin załatwienia sprawy do dnia 18 września 2019 r. Zawiadomienie to ogłoszono w BIP dnia 12 lipca 2019 r.

W dniu 23 lipca 2019 r. wpłynęła opinia biegłego z zakresu badania dokumentów, wykonana na podstawie postanowienia Komisji z dnia 16 kwietnia 2019 r.

W dniu 30 lipca 2019 r. udostępniono akta sprawy r. pr. K [imię] W [nazwisko].

Postanowieniem Komisji z dnia 27 sierpnia 2019 r. sygn. akt KR III R 58/18, dopuszczono dowód z opinii biegłego z zakresu badania dokumentów na okoliczność ustalenia, czy stempel pocztowy na kopercie zaadresowanej przez „adw. T. B [imię] do Wydziału Polityki Budowlanej Zarządu Miejskiego Warszawa Al. Sikorskiego Nr.1.”, znajdującej się w aktach Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy prowadzonych dla nieruchomości: ([imię] [nazwisko]), [imię] [nazwisko], oznaczonych jako: „nieruchomość oznaczona jako [imię] [nazwisko] rej. hip. [imię] [nazwisko]”, na którym widnieje data 15 lutego 1949 r., jest autentyczny i czy pochodzi z 15 lutego 1949 r. oraz ustalenia, czy stempel pocztowy jest tożsamy ze stemplem pocztowym naniesionym na dowodzie nadania przesyłki poleconej nr 2563 i nr 2564, na którym widnieje data 15 lutego 1949 roku oraz napis: „URZ.TELEKOM.WARSZAWA*m*”. Zanonimizowana wersja tego postanowienia została ogłoszona w BIP dnia 27 sierpnia 2019 r.

W dniu 28 sierpnia 2019 r. udostępniono akta sprawy r. pr. K [imię] W [nazwisko] oraz J [imię] R [nazwisko].

W dniu 6 września 2019 r. wpłynęła opinia biegłego z zakresu badania dokumentów, wykonana na podstawie postanowienia Komisji z dnia 27 sierpnia 2019 r.

Zawiadomieniem z dnia 6 września 2019 r. poinformowano strony o zakończeniu postępowania rozpoznawczego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Jednocześnie pouczone strony, że przedmiotowe zawiadomienie uznaje się za doręczone po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej. Zawiadomienie to zostało ogłoszone w BIP 6 września 2019 r. oraz doręczone osobiście stronom postępowania i ich pełnomocnikom w dniu 9 września 2019 r.

Zawiadomieniem z dnia 9 września 2019 r. wyznaczono nowy termin załatwienia sprawy do dnia 18 listopada 2019 r. Zawiadomienie to ogłoszono w BIP dnia 9 września 2019 r.

W dniu 9 września 2019 r. udostępniono akta sprawy r. pr. K [imię] W [nazwisko].

W dniu 13 września 2019 r. r. pr. K. [imię] W [nazwisko] działająca w imieniu J [imię] R [nazwisko] oraz J [imię] R [nazwisko] (działający samodzielnie) przedstawili stanowisko w sprawie oraz wypowiedzieli się co do zebranych dowodów i materiałów. Wnieśli o utrzymanie w mocy w całości decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia [imię] [nazwisko], nr [imię] [nazwisko], na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z 9 marca 2017 r. W przypadku uznania przez Komisję, że Z [imię] N [nazwisko] W [nazwisko] z domu G [imię] [nazwisko] jest osobą wskazaną w decyzji Prezydenta

m.st. Warszawy z dnia ..... r., nr ..... jako N. W. ...., wskazano, że decyzja zwrotowa w udziale 11/12 części na rzecz poprzedników prawnych mocodawców jest prawidłowa. Podniesiono, że o ile Komisja dopatry się naruszenia prawa w części odnoszącej się do udziału N. W. .... w wysokości 1/12 części, to decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia ..... r., nr ..... wywołała nieodwracalne skutki prawne wobec przeniesienia prawa własności gruntu. W ocenie J. R. ...., wniosek dekretowy został złożony w ustawowym terminie, w dacie złożenia wniosku dekretowego H. A. P. .... była posiadaczką nieruchomości oraz korzystanie z nieruchomości dało się pogodzić z ich przeznaczeniem określonym w planie miejscowym. Wskazano, że z nieznanych przyczyn dla strony, na pieczęci Wydziału Polityki Budowlanej figuruje data 16 listopad 1949 r., która pozostaje bez znaczenia dla oceny zachowania terminu określonego w art. 7 ust. 1 dekretu wobec złożenia wniosku dekretowego w placówce pocztowej w dniu 15 lutego 1949 r. Oświadczone, że J. R. .... widział w aktach miejskich w dniu 19 lutego 1996 r., kopertę zawierającą wniosek dekretowy oraz, że beneficjenci decyzji reprivatyzacyjnej w udziale 11/12 części, trwali w usprawiedliwionym przekonaniu, że N. W. .... żyje i jest jedynie nieznana z miejsca pobytu i nie mieli wiedzy o jej śmierci. Podniesiono, że biegły w opinii z dnia 18 lipca 2019 r. wykroczył poza tezę dowodową zakreśloną w postanowieniu Komisji z 23 kwietnia 2019 r., a przedmiotem badania są wiadomości specjalistyczne dotyczące wzorów stempli, wykraczające poza zakres kompetencji biegłego z zakresu badania dokumentów, pisma ręcznego i podpisów. Zatem w ocenie J. R. ...., opinia jest nierzetelna z uwagi na wybiórcze potraktowanie materiału dowodowego, nielogiczne wnioski oraz błędy merytoryczne. Do akt sprawy dołączono dwie opinie mgr J. B. .... z P. Z. .... F. .... W zakresie przeprowadzonego postępowania dowodowego wskazano na istotne fakty, tj.:

- Z. N. W. .... złożyła wniosek o odtworzenie swojego aktu urodzenia w dniu 21 września 1968 r. sama podając, że urodziła się 1 grudnia 1908 albo 1909 r.,
- złożyła wniosek o uznanie za zmarłego swojego męża C. W. .... w dniu 24 czerwca 1965 r. podając, że zmarł on w domu, podczas gdy z raportu Armii Krajowej wynika, że zmarł on postrzelony podczas akcji AK na ul. Grenadierów,
- z odpisu skróconego aktu małżeństwa z C. W. .... wynika, że Z. N. G. .... podała w roku 1935 swój wiek na lat 26, co powoduje, że domniemywała rok swojego urodzenia jako 1909,
- nie jest wiadome, czy małżeństwo Z. N. W. .... i C. W. .... zostało rozwiązane przez rozwód, kiedy i w jakim trybie – jest zagadkowe w ocenie strony, że

adwokat Z N W w dniu 22 maja 1943 r. (czyli na jeden dzień po śmierci C , W) złożył u Komornika Sądowego zlecenie wyegzekwowania od C W na rzecz Z N W alimentów, a na akcie małżeństwa znajduje się adnotacja, że małżeństwo to zostało rozwiązane przez rozwód z mocą od dnia 2 lutego 1943 r.,

- kilkadziesiąt lat później Z N W uznaje się wciąż za wdowę po C W i taka adnotacja znajduje się w jej akcie zgonu.

W dniu 30 września 2019 r., Społeczna Rada wydała opinię Nr 54/2019 w przedmiocie decyzji reprivatyzacyjnej z dnia r. nr wnosząc o stwierdzenie jej nieważności. W ocenie Rady, wydanie decyzji reprivatyzacyjnej doprowadziło do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym.

II.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

1. Opis nieruchomości

1.1. Pierwotna, przedwojenna księga hipoteczna dotycząca terenu nazwanego „,

” lub zamiennie „”, zaginęła w czasie wojny (vide: Monitor Polski z 1946 r., Nr 82, str. 6, ogłoszenie Sądu Okręgowego w Warszawie o ponownym założeniu zaginionych ksiąg hipotecznych, l.p. 24 „”). W latach 1946-1947 odtworzono księgę hipoteczną „” pod nową nazwą: „”, nr rej. hip.

”. Nowo założona księga hipoteczna obejmowała teren wydzielony z utraconej dawnej księgi hipotecznej „” jako „Teren (...) oznaczony na planie literą „A”” o powierzchni 28 ha 177 m²”. Teren całej nieruchomości „”, nr rej. hip.

” położony był w dzielnicy Praga-Południe w Warszawie i został objęty działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz.U. Nr 50, poz. 279; zwany dalej: dekret z 26 października 1945 r.).

1.2. Po odtworzeniu zaginionej księgi, nieruchomość „”, nr rej. hip. ..

” składała się z gruntów o łącznej powierzchni 28 ha 177 m². Właścicielami przedmiotowego obszaru były dwie osoby: H A z W P w 11/12 częściach oraz „N” W w 1/12 części.

1.3. W obecnych czasach, granice całej dawnej nieruchomości „ nr rej. hip. „ zawierają się w obszarze wyznaczonym dzisiejszymi ulicami: aleją Stanów Zjednoczonych, Braclawska, Kwarciana, Poligonowa, Jana Nowaka Jeziorańskiego, Kapelanów Armii Krajowej, gen. Romana Abrahama, gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego i Afrykańska.

1.4. Na potrzeby postępowania administracyjnego prowadzonego przed Prezydentem Miasta Stołecznego Warszawy w celu uregulowania roszczeń dekretowych w zakresie ww. terenu, wraz z upływem czasu, dokonano podziału działek ewidencyjnych w obrębie dawnej nieruchomości „ nr rej. hip. „. Mocą decyzją Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia r., zatwierdzono projekt podziału części nieruchomości „ rej. „, na skutek czego powstała działka oznaczona numerem ewidencyjnym z obrębu o powierzchni m².

1.5. Działka oznaczona nr z obrębu jest terenem niezabudowanym, na którym znajduje się tzw . Powierzchnia działki wynosi 2. Dla przedmiotowej nieruchomości Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą pod numerem z oznaczeniem adresowym ul. Braclawska, Al. Stanów Zjednoczonych. Zgodnie z wpisem w dziale II księgi wieczystej, obecnym właścicielem działki jest J R . Zarówno na dzień wydania decyzji reprivatyzacyjnej, jak i na chwilę orzekania przez Komisję, na przedmiotowym terenie nie został uchwalony żaden obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego.

2. Pierwotni właściciele nieruchomości

2.1. Zgodnie z zaświadczeniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 9 stycznia 1947 r., nr (świadcstwo Wydziału Hipotecznego), stosownie do działów I, II, III i IV wykazu hipotecznego nieruchomości warszawskiej: „ rej. hip. – według stanu na dzień 31 grudnia 1946 r., prawo własności uregulowane było jawnym wpisem na imię: H -A P w 11/12 części i „N ' W w 1/12 części co do działu „A” o powierzchni 28 ha 177 m². Powyższe potwierdzało również świadectwo Wydziału Hipotecznego Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 stycznia 1947 r., nr .

2.2. H A P z domu W była córką L L W i O A W z domu F i siostrą rodzoną C W .

Urodziła się r. w Warszawie. Mieszkała na Saskiej Kępie przy ul. w Warszawie. W dniu kwietnia 1914 r. zawarła związek małżeński z K K P. Ze związku małżeńskiego, H A i K K małżonkowie P, mieli sześcioro dzieci: I L z domu P, H D z domu P M O R z domu P oraz K P natomiast dwoje rodzeństwa zmarło w wieku 2 i 9 lat. H A P zmarła stycznia 1984 r. jako wdowa. Została pochowana w grobie nr w alei cmentarza ewangelicko-augsburskiego w Warszawie, we wspólnym grobie m.in. z małżonkiem K P oraz córką M O R.

Postanowieniem Sądu Grodzkiego w Warszawie z dnia 22 stycznia 1948 r., sygn. akt VII Co 766/47 przywrócono H A P posiadanie nieruchomości położonej w Warszawie, oznaczonej hipotecznie jako „ rej. hip. , odnośnie 11/12 niepodzielnych części, ze wzmianką, iż przedmiotowe postanowienie nie ulegało natychmiastowemu wykonaniu.

2.3. Z N W de domo G (w dawnej księdze hipotecznej wpisana jako N W) była córką S i S de domo N , małżonków G . Urodziła się r. W latach ok. 1926-1935 pracowała w U T . W dniu marca 1935 r., Z N de domo G (w wieku 26 lat) wyszła za mąż za C W , syna L i C A małżonków W . Po zawarciu związku małżeńskiego, małżonkowie Z N i C W mieszkali przy ulicy w Warszawie. Nie posiadali dzieci naturalnych, przysposobionych ani pozamałżeńskich. Po śmierci męża w 1943 r., Z N W żyła ze zbywania tego, co posiadała. W 1944 r. została wysiedlona z Warszawy do obozu w Pruszkowie, skąd uciekła i wiodła życie tułaczki, utrzymywała się z handlu. Od 15 grudnia 1944 r. zameldowana była przy ulicy lokal w Piastowie, natomiast od 13 listopada 1964 r. (aż do śmierci) zameldowana była przy ul. lokal w Piastowie w charakterze głównego lokatora. W okresie od 19 sierpnia 1948 r. do 30 września 1952 r. pracowała w , następnie od 7 listopada 1952 r. do 30 czerwca 1958 r. pracowała w . Następnie w okresie od 1 lipca 1958 r. do 31 grudnia 1971 r. (aż do uzyskania emerytury), podjęła pracę w w Warszawie przy ulicy Długiej . W wyniku wniosku z dnia 21 marca 1968 r. złożonego przez Z W , postanowieniem Sądu Powiatowego dla m.st. Warszawy z dnia 22

kwietnia 1968 r. ustalono akt urodzenia: „Z N G urodziła się 1 kwietnia 1914 r. w Warszawie, jako córka S i S z domu N”. Zmarła 1 kwietnia 1984 r. w Warszawie. Została pochowana w grobie w alei cmentarza ewangelicko-augsburskiego w Warszawie, we wspólnym grobie m.in. z C W. Konsens do przedmiotowego grobu od dnia 15 lipca 2015 roku posiada J M R.

2.4. C W urodził się 24 listopada 1895 r. w Warszawie jako syn L W i O A W z domu F. Mieszkał przy ulicy w Warszawie, był wyznania ewangelicko-augsburskiego, przynależność niemiecka (V W). W dniu 21 marca 1935 r., C W, w wieku 39 lat, wziął ślub z Z N de domo G, córką S i S, lat 26. Nie posiadali dzieci. Zmarł w wyniku wykonania wyroku śmierci przez Armię Krajową. Postanowieniem Sądu Powiatowego dla Warszawy-Pragi z dnia 16 grudnia 1965 r. sygn. akt I Ns IV 14/65, w sprawie z wniosku Z W stwierdzono, że C W, syn L W oraz O W z domu F, mąż Z W z domu G, zmarł 15 maja 1943 r.

3. Spadkobiercy przeddekretowych właścicieli nieruchomości

3.1. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi w Warszawie z dnia 1 października 1990 r., sygn. akt II Ns 1659/90, stwierdzono, że spadek po H A, nabyły dzieci: K P, I L, M O R i H D po 1/4 części każde z nich.

3.2. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 26 stycznia 2015 r., sygn. akt I Ns 2004/13 stwierdzono, że spadek po Z N W z domu córce S i S, zmarłej 1 kwietnia 1984 roku w Warszawie, na podstawie ustawy nabył w całości Skarb Państwa.

3.4. Aktem poświadczenia dziedziczenia z dnia 10 marca 2014 r., Rep. A, poświadczono, że spadek po K P, na podstawie testamentu nabyły wprost: żona J P w 1/3 części oraz córka K A P w 2/3 częściach.

3.5. Aktem poświadczenia dziedziczenia z dnia 10 czerwca 2013 r., Rep. A, poświadczono, że spadek po H D z domu P, na podstawie ustawy nabyła w całości córka E M D.

3.6. Aktem poświadczenia dziedziczenia z dnia sierpnia 2013 r., Rep. A poświadczono, że spadek po I L , na podstawie testamentu nabyli wprost: wnuczka M J D w 4/5 części oraz siostrzeniec J M R w 1/5 części.

3.7. Aktem poświadczenia dziedziczenia z dnia sierpnia 2015 r., Rep. A poświadczono, że spadek po M O R z domu P , na podstawie ustawy nabyli z dobrodziejstwem inwentarza: J M R oraz W J R .

4. Postępowanie na podstawie wniosku dekretowego

4.1. Objęcie gruntu „ Rej. hip. Nr. ” w posiadanie przez gminę Miasto Stołeczne Warszawa nastąpiło na podstawie rozporządzenia Ministra Odbudowy z dnia 27 stycznia 1948 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Administracji w sprawie obejmowania gruntów przez Gminę m. st. Warszawy (Dz.U. 1948 r. nr 6 poz. 43). Objęcie nastąpiło w dniu 16 sierpnia 1948 r., tj. z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy nr 20, a zatem termin do składania wniosku upływał w dniu 15 lutego 1949 r.

4.2. W dniu 16 listopada 1949 r. do Zarządu Miejskiego w Mieście Stołecznym Warszawie, adwokat T B działający w imieniu H i K małżonków P za pośrednictwem Urzędu Pocztowego, złożył wniosek opatrzony datą 15 luty 1949 r. o przyznanie własności czasowej do nieruchomości położonej na Grochowie pod nazwą „ Rej. hip. Nr. ”.

Na wniosku dekretowym noszącym datę 15 luty 1949 r., widnieje prezentata Zarządu Miejskiego w m.st. Warszawie dotycząca wpływu wniosku do tego urzędu w dniu 16 listopada 1949 r. Na wniosku brak jest adnotacji o opłaceniu wniosku w kwocie 3.000 ówczesnych złotych. W rejestrze prowadzonym przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, Wydział Skarbu Państwa i Nieruchomości, widnieje wpis pod pozycją dotyczący uiszczenia w dniu 16 listopada 1949 r. opłaty od wniosku dekretowego przez adwokata T B , pełnomocnika H P i K P . Opłata dotyczyła sprawy „ hip. ”.

Do wniosku dekretowego pełnomocnik H P i K P dołączył odpis świadectwa Sądu Okręgowego w Warszawie, Wydziału Hipotecznego z dnia 4 stycznia 1947 r., nr 1 , z którego wynika, iż „(...) stosownie do działów I i II wykazu hipotecznego (...) „ Rej. Hip. Nr ” (...) wg stanu na

dzień 4 stycznia 1947 r. tytuł własności tej nieruchomości zapisany jest przez zastrzeżenie z wniosku nr 1 z d. 14 grudnia 1946 r. na imię: I. F. A. P. w 11/12 cz. i N. W. w 1/12 cz. co do działu oznaczonego lit.:A” o powierzchni 28 ha 177 m2 (...); II. H. A. P. w 1/3 cz. oraz K. P. w 2/3 cz. co do placów: N 1, 2, 3 i 14 o powierzchni 1069,60 m2, 670,50 m2, 671,30 m2 1161,40 m2; III. H. A. P. co do placów: N 5 o powierzchni 992,60 m2 i N6 = 982,90 m2 (...).”

W aktach administracyjnych Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy znajduje się ponadto „odpis” wniosku o przyznanie własności czasowej, poświadczony „za zgodność”, z podpisem „H. P.”. Odpis dokumentu dotyczy wniosku o przyznanie własności czasowej do nieruchomości położonej na Grochowie pod nazwą „...”, rej. hip. nr ...”. Na odpisie wniosku widnieje zapis: „Dowód nadania: na przesyłkę poleconą nr 2564, do Wydz. Pol. Budow. w Warszawie pieczęć: Urz. Telekom Warszawa 10, 15.2.49-D” oraz wzmianka nakreślona pismem ręcznym co do uiszczenia przez H. P. w dniu 18 sierpnia 1959 r. opłaty w kwocie 90 zł. Na „odpisie” widnieje data sporządzenia wniosku „15 luty 1949 r.”.

4.3. Na skutek wniosku F. A. P. złożonego w dniu 15 lipca 1959 r., Prezydium Rady Narodowej w mieście stołecznym Warszawy (dalej: Prezydium Rady Narodowej) pismem z dnia 22 września 1959 r., wydało zaświadczenie, iż wniosek o przyznanie własności czasowej do gruntu „...”, nr „...”, został złożony w ustawowym terminie.

4.4. W „notatce” znajdującej się w aktach administracyjnych Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 22 września 1959 r. (podpis nieczytelny, brak pieczęci urzędu), widnieje zapis, że „wniosek o własność czasową wpłynął dnia 16 listopada 1949 r. Nr.-WPB/6858/49, pobrano opłatę w wysokości zł. 3000”.

4.5. Decyzją Wojewody Warszawskiego z dnia ... r., nr ..., zmienioną decyzją Wojewody Warszawskiego z dnia ... r., nr ..., stwierdzono nieodpłatne nabycie przez Dzielnicę Gminę Praga-Południe z mocy prawa, w dniu 27 maja 1990 r., nieruchomości przy Al. St. Zjednoczonych oznaczonej nr ewidencyjnym (obecnie działka ...) w obrębie ...

4.6. J. R., działający jako pełnomocnik M. R., H. D., K. P. i I. L., w dniu 19 lutego 1996 r. złożył do Urzędu Dzielniczy Praga-Południe wniosek o wydanie zaświadczenia o stanie prawnym nieruchomości przy Al. St. Zjednoczonych. W odpowiedzi, Urząd Dzielniczy Praga-Południe zaświadczeniem

z dnia 23 lutego 1998 r., znak: [redacted] wskazał, że wniosek dekretowy został złożony „dnia 16.11.1949 r.”.

4.7. J. R. [redacted] działający jako pełnomocnik współwłaścicieli nieruchomości [redacted], tj. M. R., H. D., K. P. i I. L., pismami z dnia: 12 grudnia 1996 r., 22 kwietnia 1997 r., 29 czerwca 1997 r. i 24 listopada 1997 r., wystąpił do Urzędu Gminy Warszawa-Centrum o podanie informacji, na jakim etapie znajduje się sprawa zwrotu przedmiotowej nieruchomości.

4.8. W odpowiedzi na wezwanie Urzędu Gminy Warszawa-Centrum do nadesłania postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po „N. W.”, adwokat P. B. działający w imieniu następców prawnych H. A. P., pismem z dnia 19 stycznia 1997 r. poinformował Urząd Gminy Warszawa-Centrum, że roszczenia spadkobierców właścicieli nieruchomości obejmują 11/12 części przedmiotowego gruntu oraz, że nie posiada pełnomocnictwa do reprezentowania i nie reprezentuje spadkobierców N. W., jak również nie posiada żadnych informacji na jej temat. Następnie J. R. pismem datowanym na dzień 12 lutego 1998 r., poinformował Urząd Gminy Warszawa-Centrum, że „roszczenia Rodziny P. dotyczą 11/12 części Działu A z 28 ha 177 m² i w związku z tym w takim zakresie należałoby sprawę rozpatrywać”.

4.9. W aktach miejskich znajduje się „informacja dotycząca nieruchomości warszawskiej ozn. „[redacted]” z dnia 11 lipca 1997 r., sporządzona przez Urząd m.st. Warszawy (podpis nieczytelny), z zapisem: „nawiązując do interwencji dotyczącej przedmiotowej nieruchomości należy wskazać, że pomimo wykonania mapy do celów prawnych nadal istnieją wątpliwości dotyczące działek, które mogą być oddane w użytkowanie wieczyste. (...) kontrowersyjny jest projekt przekazania w użytkowanie wieczyste terenu, na którym znajduje się przepływowe [redacted] -- (...)”.

4.10. Pismem z dnia 22 kwietnia 1998 r. skierowanym do Urzędu Gminy Warszawa-Centrum, adwokat P. B. wskazał: „nawiązując do ustaleń dokonanych podczas spotkania Pana J. R. w dniu 8 kwietnia 1998 r. z Panem J. P. i wynikłej propozycji ustanowienia kuratora dla uczestnika nieobecnego w osobie N. W. (...) Moi klienci nie widzą przeszkód dla realizacji koncepcji ustanowienia kuratora dla nieobecnej (...)”.

4.11. Adwokat B. D. działając jako ustanowiony przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie kurator dla nieobecnej N. W., złożyła do Urzędu Gminy Warszawa-Centrum w dniu 21 września 1998 r. pismo, w którym zgłasza swój udział

w postępowaniu reprivatyzacyjnym przy ulicy
oznaczonej nr (

4.12. J R₁ pismami z dnia 15 marca 1999 r. i 6 sierpnia 1999 r, wniósł do Urzędu Gminy Warszawa-Centrum o rozważenie możliwości zwrotu działki nr z obrębu i o powierzchni m².

4.13. J R pismem z dnia 15 marca 1999 r. wniósł do Urzędu Dzielnicy Praga-Południe o wydanie opinii dotyczącej możliwości stworzenia na działce nr z obrębu ogólnodostępnego „Parku na Gocławiu”. Urząd Dzielnicy Praga-Południe pismem z dnia 18 marca 1999 r., wskazał, iż istnieje potrzeba realizacji na omawianym terenie parku z odpowiednim zagospodarowaniem zielenią i urządzeniami służącymi do biernego i czynnego wypoczynku mieszkańców dzielnicy.

4.14. Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy decyzją z dnia r. nr

[znak: ( )]:

- w pkt I. ustanowił na 99 lat prawo użytkowania wieczystego gruntu niezabudowanego o powierzchni m² położonego przy Al. Stanów Zjednoczonych, w rejonie Jeziorka Gocławskiego, oznaczonego jako działka ewidencyjna nr w obrębie , na rzecz: H. , D M . Oł R. , E L i K) P. , w udziale po 11/48 części oraz na rzecz N W , w imieniu której działał kurator dla nieobecnej w osobie adwokat B Dc , w udziale 4/48 części niepodzielnie;
- w pkt II. ustalił „czynsz symboliczny” z tytułu użytkowania wieczystego gruntu opisanego w pkt I. w wysokości 29.406 zł, wskazując, że czynsz ten płatny jest z góry w terminie do dnia 31 marca każdego roku na konto Urzędu Dzielnicy Praga-Południe oraz, że „czynszu symbolicznego” nie pobiera się za rok, w którym zostanie ustanowione umową w formie aktu notarialnego prawo użytkowania wieczystego.

W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji organ wskazał, że objęcie nieruchomości położonej w Warszawie przy Al. Stanów Zjednoczonych, w rejonie Jeziorka Gocławskiego, nastąpiło z dniem 16 sierpnia 1948 r., tj. z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym nr 20 Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy, a więc termin do składania wniosku upływał z dniem 16 lutego 1949 r. Ponadto Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy wskazał, że wniosek o ustanowienie prawa własności czasowej do nieruchomości oznaczonej numerem ewidencyjnym , został złożony przez pełnomocnika H. P. – adw. T B . w dniu 15 lutego 1949 r., czyli w terminie określonym w art. 7 ust. 1 dekretu z 26 października 1945 r. Ponadto wskazano, że: zgodnie z zawartymi w aktach miejskich postanowieniami spadkowymi, spadek po H. P. nabyły z mocy ustawy

dzieci: K..., P..., I: L..., M..., O... R... i H... D..., po 1/4 części każde z nich, natomiast zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 16 września 1998 r., sygn. akt X RNs 412/98, dla nieobecnej N: W... ustanowiono kuratora dla nieobecnej, w osobie adw. B... D... w toczącym się postępowaniu administracyjnym o ustanowienie prawa użytkownika wieczystego do gruntu nieruchomości ozn. „...”.

4.15. Notarialną umową z dnia ... marca 2000 r., Rep. A... oddano w użytkowanie wieczyste nieruchomość oznaczoną numerem ewidencyjnym ... z obrębu ..., na rzecz: H: D..., N... O... R..., I: L..., K..., P... oraz N... W..., w imieniu której działał kurator dla nieobecnej w osobie adw. B... D...

4.16. Wnioskiem z dnia 16 stycznia 2002 r., tj. po wydaniu decyzji reprivatyzacyjnej, Urząd Gminy Warszawa-Centrum wystąpił o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych dotyczących osoby o personaliach „N... W... (c. S... i § ...)”.

4.17. Wnioskiem z dnia 3 czerwca 2002 r., Urząd Gminy Warszawa-Centrum, wystąpił o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych dotyczących osoby o personaliach „Z... N: W...”.

5. Postępowanie w przedmiocie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

Decyzją Burmistrza Gminy Warszawa-Centrum z dnia ... października 2002 r., nr ..., przekształcono nieodpłatnie prawo użytkowania wieczystego do działki ewidencyjnej oznaczonej nr ... w obrębie ... o powierzchni ... m², w prawo własności, na rzecz H... D..., M... O... R..., I: L... i K... P..., każdy po 11/48 części oraz na rzecz N... W..., w imieniu której działał kurator w osobie adwokat B... D..., w udziale 4/48 części gruntu.

SKO decyzją z dnia ... r., sygn. akt ..., stwierdziło wydanie decyzji administracyjnej nr ... z naruszeniem prawa, uznając, że wywołała ona nieodwracalne skutki prawne.

Na skutek wniosków o ponowne rozpoznanie sprawy złożonych przez Prokuratora, Prezydenta m.st. Warszawy, J... R... i M... R..., SKO decyzją z dnia ... r. sygn. akt ..., w odniesieniu do wniosku Prezydenta m.st.

Warszawy – umorzyło postępowanie, natomiast w odniesieniu do pozostałych wniosków – uchyliło w całości decyzję SKO z dnia _____ r., sygn. akt _____ i odmówiło stwierdzenia nieważności decyzji nr _____ z dnia _____ r.

Następnie po rozpoznaniu skargi Prokuratora na ww. decyzję z _____ maja 2016 r., Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (dalej: WSA) wyrokiem z dnia 28 września 2016 r., sygn. akt I SA/Wa 944/16 uchylił zaskarżoną decyzję, od którego to wyroku J _____ R _____ reprezentowany przez pełnomocnika profesjonalnego wywiódł do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę kasacyjną. Obecnie postępowanie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym jest zawieszona z uwagi na toczące się postępowanie rozpoznawcze przed Komisją, zgodnie z postanowieniem z dnia 31 stycznia 2019 r., sygn. akt I OSK 265/17.

6. Kuratorzy ustanowieni dla N _____ W _____ (Z _____ N _____ W _____)

6.1. W dniu 3 czerwca 1998 r. do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy wpłynął wniosek Prezydenta m.st. Warszawy o ustanowienie kuratora do reprezentowania nieznanej z miejsca pobytu N _____ W _____ . Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 10 czerwca 1998 r., sygn. akt X RNs 253/98, ustanowiono dla reprezentowania interesów nieobecnej N _____ W _____ w toczącym się wówczas postępowaniu administracyjnym o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego do gruntu nieruchomości położonej przy ul. _____ oznaczonej jako „I _____ ”, kuratora w osobie adw. J _____ S _____ .

6.2. Prezydent m.st. Warszawy pismem, które wpłynęło do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie w dniu 10 września 1998 r., wniósł o wyznaczenie nowego kuratora w osobie adw. B _____ D _____ , wobec śmierci poprzedniego kuratora - adw. J _____ S _____ . Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 16 września 1998 r., sygn. akt X RNs 412/98, ustanowiono dla reprezentowania interesów nieobecnej N _____ W _____ w toczącym się wówczas postępowaniu administracyjnym o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego do gruntu nieruchomości położonej przy ul. P _____ , oznaczonej jako _____ , kuratora w osobie adw. B _____ D _____ . Kurator adw. B _____ D _____ nie była wysłuchiwana przez Sąd, jak też nie składała żadnego pisemnego oświadczenia co do możliwości bycia kuratorem w tej sprawie. W aktach sprawy brak jest sprawozdania kuratora adw. B _____ D _____ , z podjętych czynności, jak również wezwania Sądu do złożenia

sprawozdania. Kurator adw. B. E. za wykonaną pracę otrzymała wynagrodzenie w kwocie 200 złotych.

6.3. Na wniosek J. R. z dnia 15 marca 1999 r., działającego w imieniu H. D. I. L. M. O. R. i K. P., postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 19 czerwca 1999 r., sygn. akt X RNs 208/99, ustanowiono dla nieobecnej N. W. w toczącym się wówczas postępowaniu administracyjnym o przekształcenie w prawo własności, prawa wieczystego użytkowania nieruchomości położonej w Warszawie przy ulicy P. projektowanych ulic Anińskiej i Tysiąclecia oznaczonej jako ., kuratora w osobie adw. B. D.

6.4. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 26 listopada 2002 r., sygn. akt IX RNs 304/02, w sprawie z wniosku Burmistrza Gminy Warszawa-Centrum, ustanowiono dla reprezentowania interesów nieznannej z miejsca pobytu N. W. w toczącym się postępowaniu administracyjnym, kuratora w osobie adw. B. D.

6.5. W dniu 28 kwietnia 2005 r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie wpłynął wniosek M. R., H. E., I. L. i K. P. o ustanowienie kuratora dla nieznannej z miejsca pobytu N. W. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 20 października 2005 r. sygn. akt VI RNs 136/05, oddalono wniosek o ustanowienie kuratora dla nieobecnej N. W. i o upoważnienie kuratora do wykonywania w jej imieniu wszelkich czynności związanych ze sprzedażą przysługującego jej udziału w prawie własności. W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawcy nie przedstawili żadnego dokumentu na okoliczność, iż N. W. żyje, nie przedstawili również żadnego dokumentu potwierdzającego dane osobowe N. W.

Na skutek apelacji wnioskodawców, postanowieniem Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 9 marca 2006 r., sygn. akt IV Ca 764/05, uchylono zaskarżone postanowienie i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, ponownie rozpoznając sprawę, postanowieniem z dnia 4 lipca 2007 r., sygn. akt V Rns 276/06, 1. ustanowił dla nieobecnej N. W. kuratora w osobie J. R. celem reprezentowania i dokonania w jej imieniu czynności, tj.: zawarcia umowy sprzedaży przysługujących jej udziałów w prawie własności działki: nr (...) (...), za kwotę nie mniejszą niż 4 złote za jeden metr kwadratowy, 2. zobowiązał kuratora do zawarcia w imieniu i na rzecz N.

W ... umowy rachunku bankowego oraz wpłacenia na ten rachunek bankowy środków finansowych uzyskanych ze sprzedaży działki nr ..., 3. w pozostałym zakresie powództwo oddalił i 4. zobowiązał kuratora do złożenia sprawozdania z dokonanych czynności, tj. przedłożenia umowy sprzedaży udziałów oraz potwierdzenia otworzenia rachunku bankowego w imieniu i na rzecz N ... W ... oraz wpłaty środków pieniężnych uzyskanych ze sprzedaży (...) działki nr ... w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia.

Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 18 lutego 2008 r., sygn. akt V RNs 364/07, przedłużono termin z pkt 4 postanowienia w sprawie o sygn. akt V Ns 276/06, przedłużając termin do 12 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia zmieniającego, na złożenie przez kuratora sprawozdania. Pismem z dnia 21 listopada 2008 r. w sprawie V RNs 263/08, kurator J ... R ... złożył sprawozdanie z dokonanych czynności, w którym wskazał, że sprzedał udział 4/48 należący do N ... W ... w nieruchomości oznaczonej nr ewidencyjnym ..., za cenę ... zł, zdeponowane na koncie bankowym należącym do N ... W ...

6.6. W dniu 26 maja 2008 r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie wpłynął wniosek B ... I ... P ... Sp. z o.o., o ustanowienie kuratora dla nieznanej z miejsca pobytu N ... W ... i. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 12 września 2008 r., sygn. akt V RNs 165/08, 1. ustanowiono dla nieobecnej N ... W ... kuratora w osobie B ... S ... (tj. pracownika B ... I ... P ... Sp. z o.o.) celem reprezentowania nieobecnej w postępowaniach administracyjnych: (...) 4. w postępowaniach prowadzonym na podstawie przepisów prawa wodnego w związku z koniecznością uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na przeprowadzenie prac na terenie ... położonego na działce (...).

6.7. W dniu 7 września 2007 r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie wpłynął wniosek B ... ; I ... P ... Sp. z o.o., o ustanowienie kuratora dla nieobecnej N ... W ... i. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 21 listopada 2007 r., sygn. akt V RNs 277/07, ustanowiono dla nieobecnej N ... W ... przedstawiciela w osoby adw. B ... C ... celem reprezentowania jej praw w postępowaniu administracyjnym o wydanie decyzji o warunkach zabudowy inwestycji polegających na budowie zespołu budynków mieszkalnych, wielorodzinnych z częścią usługowo-handlową, garażem podziemnym, pełną infrastrukturą techniczną, dojazdami i dojazdami na działkach (...) nr ...

6.8. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 20 listopada 2017 r., sygn. akt VI RNs 637/17, uchylono kuratelę ustanowioną postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 22 marca 2016 roku, sygn. akt VI RNs 103/16 dla nieobecnej Z W w postępowaniu administracyjnym oraz sądownoadministracyjnym prowadzonym o ustalenie wysokości i wypłatę odszkodowania za nieruchomość położoną przy ul. A oraz zwolniono adwokata B D z funkcji kuratora. W uzasadnieniu wskazano, że w toku czynności sprawdzających, po wydaniu postanowienia o ustanowieniu kuratora dla nieobecnej, Sąd odnalazł akt zgonu na dane Z W, urodzona r., córka S i S, zmarłej kwietnia 1984 roku w Warszawie. Odpis przedmiotowego postanowienia B D odebrała 11 grudnia 2017 r., natomiast J R 28 listopada 2017 r.

7. Czynności cywilnoprawne dotyczące obrotu prawami do nieruchomości po wydaniu decyzji

7.1. Aktem notarialnym z dnia listopada 2008 r., Rep. A J R. działający jako kurator dla nieznanej z miejsca pobytu N W, sprzedał 4/48 udziałów w prawie własności nieruchomości stanowiącej działkę nr, na rzecz: K P (udział 1/48), I L (udział 1/48) i H D (udział 2/48) w imieniu której działał T C, za łączną kwotę zł.

7.2. Aktem notarialnym z dnia lipca 2009 r. Rep. A nr H D darowała swojej siostrze M C R nabyty na mocy aktu notarialnego z listopada 2008 r., Rep. A udział wynoszący 1/48 części w nieruchomości oznaczonej nr z obrębu o pow. m². Strony określiły wartość przedmiotowej darowizny na łączną kwotę zł.

7.3. Aktem notarialnym z dnia kwietnia 2013 r., Rep. A nr, I L darowała swojej siostrze M C R udział w wysokości 11/48 nabyty w drodze decyzji reprivatyzacyjnej, a następnie decyzji przekształceniowej oraz udział 1/48 nabyty na mocy aktu notarialnego z listopada 2008 r., Rep. A nr tj. łączny udział wynoszący 12/48 części nieruchomości oznaczonej nr z obrębu o pow. m². Strony określiły wartość przedmiotowej darowizny na łączną kwotę zł.

7.4. Aktem notarialnym z dnia kwietnia 2013 r., Rep. A nr, M C R darowała swojemu synowi J R udział w wysokości 11/48 nabyty w drodze decyzji reprivatyzacyjnej, a następnie decyzji przekształceniowej oraz

udział 1/48 nabyty na mocy aktu notarialnego z lipca 2009 r., Rep. A nr [redacted], tj. łączny udział wynoszący 12/48 części w nieruchomości oznaczonej nr [redacted] z obrębu [redacted] o pow. [redacted] m2. Strony określiły wartość przedmiotowej darowizny na łączną kwotę [redacted] zł.

7.5. Aktem notarialnym z dnia czerwca 2013 r., Rep. A nr [redacted] M [redacted], C [redacted] R [redacted] darowała swojemu synowi J [redacted] R [redacted] udział wynoszący 12/48 nabyty na mocy aktu notarialnego z kwietnia 2013 r., Rep. A nr [redacted], w nieruchomości oznaczonej nr [redacted] z obrębu [redacted] o pow. [redacted] m2. Strony określiły wartość przedmiotowej darowizny na łączną kwotę [redacted] zł.

7.6. Aktem notarialnym z dnia grudnia 2013 r., Rep. A nr [redacted] K [redacted], P [redacted] darował swojej siostrze M [redacted] C [redacted] R [redacted] udział w wysokości 11/48 nabyty w drodze decyzji reprivatyzacyjnej, a następnie decyzji przekształceniowej oraz udział 1/48 nabyty na mocy aktu notarialnego z 1 listopada 2008 r., tj. łączny udział wynoszący 12/48 części w nieruchomości oznaczonej nr [redacted] z obrębu [redacted] o pow. [redacted] m2. Strony określiły wartość przedmiotowej darowizny na łączną kwotę [redacted] zł.

7.7. Aktem notarialnym z dnia stycznia 2014 r., Rep. A nr [redacted] M [redacted], O [redacted] R [redacted] darowała swojemu synowi- J [redacted] R [redacted] udział nabyty na mocy aktu notarialnego z grudnia 2013 r., Rep. A [redacted] w nieruchomości wynoszący 12/48 części nieruchomości stanowiącej niezabudowaną działkę o numerze [redacted] o powierzchni [redacted] m2. Strony określiły wartość przedmiotowej darowizny na łączną kwotę [redacted] zł.

7.8. Aktem notarialnym z dnia maja 2014 r., Rep. A [redacted], E [redacted] M [redacted] D [redacted] -C [redacted] sprzedała J [redacted] R [redacted] cały przysługujący jej udział z tytułu dziedziczenia po jej matce-H [redacted] D [redacted], tj. udział 12/48 części we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę nr [redacted] za ceną [redacted] zł. J [redacted] R [redacted] nabył przedmiotowy udział w nieruchomości do majątku osobistego.

8. Zgromadzony materiał dowodowy

8.1. Komisja ustaliła stan faktyczny w przedmiotowej sprawie na podstawie materiału dowodowego w postaci:

- a) akt miejskich Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy (6 segregatorów opisanych jako: „ [redacted] ”, 3 kartonowe pudełka opisane jako „ [redacted] ”, 1 karton opisany jako „mapy [redacted] ”),

- b) dokumentów nadesłanych przez Archiwum Państwowe w Warszawie (poświadczona za zgodność z oryginałem kopia dokumentów Prokuratury przy Sądzie Specjalnym w Warszawie sygnatura archiwalna 2614, poświadczona za zgodność z oryginałem kopia dokumentów Sądu Niemieckiego w Warszawie, sygnatura archiwalna 6410, kopia dokumentów sygn. 13916, 11988, 7305 i 268, 72/36, poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia dokumentów w postaci metryczki dowodu osobistego Z N W , sygn. 2/20007, dokumenty Prokuratora przy Sądzie Specjalnym w Warszawie i Sądu Niemieckiego w Warszawie, kopia akt lokalizacyjnych sygn. 4007 Śródmieście i Żoliborz),
- c) dawnej księgi hipotecznej „ ..... ” wraz z wykazem hipotecznym „ ..... i – zbiór dokumentów”, „ ..... ”, „ ..... nr ..... ” t. II, III, IV, i VI,
- d) dokumentów archiwalnych Instytutu Pamięci Narodowej dot. C W. - sygn. IPN I .....
- e) aktu notarialnego z dnia ..... marca 2006 r., Rep. A .....
- f) aktu notarialnego z dnia ..... listopada 2008 r., Rep. A .....
- g) aktu notarialnego z dnia ..... lipca 2009 r., Rep. A .....
- h) aktu notarialnego z dnia ..... kwietnia 2013 r., Rep. A .....
- i) aktu notarialnego z dnia ..... kwietnia 2013 r., Rep. A .....
- j) aktu notarialnego z dnia ..... czerwca 2013 r., Rep. A .....
- k) aktu notarialnego z dnia ..... października 2013 r., Rep. A .....
- l) aktu notarialnego z dnia ..... października 2012 r., Rep. A nr ..... ’ .....
- m) aktu notarialnego z dnia ..... października 2012 r., Rep. A nr I .....
- n) aktu notarialnego z dnia ..... grudnia 2013 r., Rep. A .....
- o) aktu notarialnego z dnia ..... stycznia 2014 r., Rep. A .....
- p) aktu notarialnego z dnia ..... maja 2014 r., Rep. A .....
- q) aktu notarialnego z dnia ..... lutego 2015 r., Rep. A .....
- r) aktu poświadczenia dziedziczenia z dnia ..... czerwca 2013 r., Rep. A .....
- s) aktu poświadczenia dziedziczenia z dnia ..... sierpnia 2013 r., Rep. A .....
- t) aktu poświadczenia dziedziczenia z dnia ..... marca 2014 r., Rep. A .....
- u) aktu poświadczenia dziedziczenia z dnia ..... sierpnia 2015 r., Rep. A .....
- v) Dziennika Urzędowego Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy z 16 sierpnia 1948 r., nr 20,

- w) pisma Urzędu m.st. Warszawy z 5 grudnia 2017 r. znak
- x) Monitora Polskiego Dziennika Urzędowego Rzeczypospolitej Polskiej z 2 września 1946 r., nr 82,
- y) postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 26 listopada 2002 r., sygn. akt IX RNs 304/02,
- z) postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 20 listopada 2017 r., sygn. akt VI RNs 637/17,
- aa) akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, sygn. akt X RNs 253/98,
- bb) akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, sygn. akt X RNs 412/98,
- cc) akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, sygn. akt X RNs 208/99,
- dd) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Południe w Warszawie, sygn. akt V RNs 164/11,
- ee) akt Sądu Rejonowego w Pruszkowie, sygn. akt I Ns 2011/15,
- ff) akt Sądu Rejonowego w Pruszkowie, sygn. akt I Ns 2004/13,
- gg) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie sygn. akt II Ns 1659/90,
- hh) akt sprawy Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, sygn. akt I Ns I 490/68,
- ii) akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, sygn. akt X RNs 412/98,
- jj) akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie sygn. akt X RNs 253/98,
- kk) akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, sygn. akt X RNs 208/99,
- ll) akt Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, sygn. akt VI RNs 637/17,
- mm) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, sygn. akt V RNs 364//07,
- nn) odpisu zupełnego aktu urodzenia Z N W z domu G nr
- oo) odpisu skróconego aktu małżeństwa C W z Z N G nr
- pp) odpisu zupełnego aktu zgonu Z N W z domu G nr
- qq) odpisu zupełnego aktu małżeństwa H A P nr

- rr) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, sygn. akt V RNs 263/08,
- ss) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, sygn. akt V RNs 276/06,
- tt) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, sygn. akt V RNs 277/07,
- uu) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, sygn. akt V RNs 347/07,
- vv) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, sygn. akt V RNs 364/07,
- ww) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, sygn. akt V RNs 165/08,
- xx) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, sygn. akt V RNs 97/08
- yy) akt Sądu Powiatowego dla Warszawy-Pragi w Warszawie, sygn. I Ns IV 14/65,
- zz) akt Sądu Okręgowego w Warszawie, sygn. akt I C 706/17,
- aaa) akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, sygn. V RNs 164/11,
- bbb) akt osobowych Z [redacted] N: [redacted] W [redacted], z Państwowego Muzeum Archeologiczne,
- ccc) kserokopii kart z rejestru wpłaconych od wniosków dekretowych asygnat potwierdzona za zgodność z oryginałem, od nr [redacted] do nr [redacted] 0,
- ddd) koperta z akt Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy prowadzonych dla nieruchomości: [redacted],
- eee) akt Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy prowadzonych dla nieruchomości: [redacted], oznaczonych jako: „nieruchomość oznaczona jako [redacted] i rej. hip. działka [redacted],
- fff) opinii biegłego z zakresu badania dokumentów z dnia 18 lipca 2019 r.
- ggg) opinii biegłego z zakresu badania dokumentów z dnia 6 września 2019 r.

Powyższe dokumenty Komisja uznała za wiarygodne w całości, co do okoliczności w nich wskazanych.

8.2. Ponadto Komisja ustaliła powyższy stan faktyczny na podstawie zeznań świadków złożonych na rozprawie przed Komisją w dniu 6 marca 2019 r. W ocenie Komisji za wiarygodne należy uznać zeznania świadka M [redacted] / R [redacted] K [redacted] w całości. Zeznania świadka mają odzwierciedlenie w zgromadzonym w toku postępowania materiale

dowodowym. Natomiast odnosząc się do zeznań świadków G J: -Ft 1, B D i K R., w ocenie Komisji jedynie część zeznań tych świadków zasługuje na uznanie za wiarygodne. Ww. świadkowie w przeważającej części swych zeznań zeznawali w sposób wiarygodny, co znajduje też potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym w postaci dokumentów, natomiast w pewnym zakresie były podyktowane obawą tych świadków przed poniesieniem odpowiedzialności za wykonywane czynności w trakcie procesu reprivatyzacyjnego, jak również dlatego, że ich zeznania nie były precyzyjne lub też świadkowie zasłaniaли się niepamięcią co do istotnych okoliczności sprawy.

8.3. Odnosząc się do zeznań strony postępowania J R: wskazać należy, iż zeznania strony były ukierunkowane na wykazanie braku większej wiedzy dotyczącej Z N W oraz przedstawienie siebie w pozytywnym świetle. Mając na uwadze ustalony stan faktyczny na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w postaci dokumentów i wiarygodnych zeznań świadków, nie sposób dać wiary zeznaniom strony, co do braku wiedzy w 2000 roku o sprzeczności w personaliach Z N W. Ponadto nie uszło uwadze Komisji, że strona postępowania J R w licznych postępowaniach administracyjnych przed Prezydentem m.st. Warszawy dotyczących całego terenu „...”, występował w sprawie - początkowo w roli pełnomocnika spadkobierców, a następnie jako właściciel i współwłaściciel nieruchomości. J R w tych postępowaniach przemilczał okoliczność, że w postępowaniu administracyjnym dotyczącym terenu stanowiącego przedmiot prac Komisji w tym postępowaniu, Z N W występowała jako „N: ” W natomiast w innym postępowaniu dotyczącym terenu tzw. „...”, Z N W występowała jako Z W. J R nie zaakcentował w żaden sposób, że w różnych postępowaniach administracyjnych występuje osoba o różnych danych personalnych, będąca właścicielem tego samego terenu.

III.

Po rozpatrzenia zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

1. Wydanie decyzji z rażącym naruszeniem prawa jako przesłanka stwierdzenia nieważności decyzji poprzez skierowanie decyzji reprivatyzacyjnej do osoby zmarłej reprezentowanej przez kuratora ustanowionego dla osoby nieznannej z miejsca pobytu

1.1. W ocenie Komisji decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia _____ r. nr _____, winna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego z mocą wsteczną jako wydana z rażącym naruszeniem prawa.

1.2. Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z 9 marca 2017 r., w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której: stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 k.p.a. lub w przepisach szczególnych. Zgodnie zaś z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., znajdującym odpowiednie zastosowanie w niniejszej sprawie, wydanie decyzji bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa, jako kwalifikowana wada prawna, stanowi przesłankę stwierdzenia nieważności kontrolowanej decyzji.

Pojęcie rażącego naruszenia prawa zostało unormowane w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., który stanowi, iż organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa. Przyjmuje się, że o rażącym naruszeniu prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. decydują łącznie trzy przesłanki: oczywistość naruszenia prawa, charakter przepisu, który został naruszony oraz racje ekonomiczne lub gospodarcze - skutki, które wywołuje decyzja (na temat tego pojęcia por. M. Sieniuc, Rażące naruszenie prawa w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w: Kodyfikacja postępowania administracyjnego, Na 50-lecie k.p.a., red. J. Niczyporuk, Lublin 2010, s. 709-718 i tam powołane judykaty). Oczywistość naruszenia prawa polega na rzucającej się w oczy sprzeczności pomiędzy treścią rozstrzygnięcia, a przepisem prawa stanowiącym jego podstawę prawną. Skutki, które wywołuje decyzja uznana za rażąco naruszającą prawo, to skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia wymagań praworządności - skutki gospodarcze lub społeczne skutki naruszenia, których wystąpienie powoduje, że nie jest możliwe zaakceptowanie decyzji jako aktu wydanego przez organ praworządnego państwa (tak wyrok NSA z dnia 6 czerwca 2017 r., II OSK 2506/16, LEX nr 2366925).

1.3. Postępowanie w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji jest nadzwyczajnym trybem postępowania umożliwiającym wzruszenie ostatecznej decyzji administracyjnej. Możliwość podważenia zapadłego rozstrzygnięcia organu administracji publicznej jest dopuszczalna jedynie w przypadku zaistnienia jednej z kwalifikowanych wad określonych w art. 156 § 1 k.p.a. Usunięcie kwalifikowanych nieprawidłowości, które mogły wystąpić w trakcie trwania procesu administracyjnego, stanowi nadrzędny cel postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji i usprawiedliwia podważenie ogólnej

zasady trwałości decyzji administracyjnych zawartej w art. 16 k.p.a. Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z 9 marca 2017 r. uprawnienia do stwierdzenia nieważności decyzji reprivatyzacyjnej przysługują również Komisji w przypadku stwierdzenia, że zachodzą przesłanki określone w art. 156 k.p.a. lub w przepisach szczególnych.

Zgodnie z jednolitym i utrwalonym orzecznictwem sądowym postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji jest odrębnym postępowaniem, którego przedmiotem jest wyłącznie badanie zaistnienia przesłanek określonych w art. 156 § 1 k.p.a. Organ orzekający nie jest natomiast władny rozstrzygnąć sprawy zakończonej kontrolowaną decyzją co do jej istoty, gdyż postępowanie dotyczące stwierdzenia nieważności decyzji nie może zastępować postępowania odwoławczego lub go powtarzać (vide: Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 13 czerwca 2003 r. sygn. akt I OSK 1706/10 dostępne na: <http://cbois.nsa.gov.pl>).

Celem postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności nie jest bowiem merytoryczne, ponowne rozstrzygnięcie sprawy w jej całości, lecz przeprowadzenie weryfikacji ostatecznej decyzji z jednego tylko punktu widzenia, mianowicie, czy decyzja jest dotknięta jedną z wad kwalifikowanych wymienionych w art. 156 § 1 pkt 1-7 k.p.a. Jak wskazuje T. Kielkowski (Kodeks postępowania administracyjnego, Komentarz pod. red. naukową H. Knysiak-Molczyk, wyd. Wolters Kluwer, W-wa 2015, kom. do art. 156 ustawy), decyzja przewidziana w art. 158 § 1 k.p.a. jest decyzją wydaną w sprawie administracyjnej, chociaż sprawy tej nie rozstrzyga. Dla oceny przyczyn stwierdzenia nieważności decyzji punktem odniesienia jest stan faktyczny i prawny z chwili jej podjęcia. W toku postępowania o stwierdzenie nieważności decyzji organy badają, czy w sprawie istnieją przesłanki do jej wzruszenia, enumeratywnie wymienione w przepisie art. 156 § 1 pkt 1-7 k.p.a., przy czym pozytywne przesłanki stwierdzenia nieważności nie mogą podlegać wykładni rozszerzającej, a powinny być interpretowane dosłownie lub nawet ścieśniające, ponieważ przepis ten ma charakter wyjątkowy.

Przedmiotowe postępowanie jest więc ograniczone do weryfikacji samej decyzji administracyjnej, a ewentualne wady stanowiące podstawę do stwierdzenia nieważności decyzji muszą tkwić w samej decyzji (vide: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 16 stycznia 2014 r. sygn. akt IIGSK 1617/14).

Unormowanie prawne nieważności decyzji administracyjnej jest swoistą konstrukcją procedury administracyjnej, w następstwie której następuje eliminacja z obrotu prawnego decyzji obciążonej kwalifikowanymi wadami prawnym ze skutkiem *ex tunc*. Decyzja administracyjna obciążona wadami wymienionymi w art. 156 § 1 k.p.a. jest aktem

administracyjnym indywidualnym istniejącym w obrocie prawnym, a jej eliminacja z niego następuje w trybie i na zasadach określonych w k.p.a. Do momentu stwierdzenia nieważności w drodze ostatecznej decyzji właściwego organu wadliwa decyzja istnieje w obrocie prawnym, korzysta z domniemania prawidłowości decyzji administracyjnej i wywołuje skutki prawne.

Instytucja stwierdzenia nieważności pozwala organom administrującym na eliminację wadliwych aktów administracyjnych. W doktrynie wskazuje się, że unormowanie prawne nieważności decyzji administracyjnej z mocą wsteczną jest swoistą konstrukcją procedury administracyjnej, zbliżoną do nieważności względnej, która nie odpowiada w pełnym zakresie ani nieważności czynności prawa cywilnego, ani też nieważności postępowania cywilnego jako przesłanki środków odwoławczych (Adamiak, Borkowski, Komentarz, 2009, s. 577, M. Kamiński, Nieważność decyzji administracyjnej. Studium teoretyczne, Kraków 2006, s. 242). Ocena istnienia przesłanek stwierdzenia nieważności wymienionych w art. 156 § 1 k.p.a. następuje na podstawie przepisów prawa materialnego obowiązujących w dacie wydania decyzji podlegającej weryfikacji, a nie na podstawie przepisów prawa materialnego z daty stwierdzenia nieważności. W wyroku NSA z dnia 28 listopada 1997 r. (III SA 1134/96, ONSA 1998, Nr 3, poz. 101) podkreśla się, że "rozstrzygający dla oceny, czy zachodzą przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji z powodu rażącego naruszenia prawa, jest stan prawa z wydania tej decyzji; na taką ocenę nie może mieć wpływu ani późniejsza zmiana prawa, ani tym bardziej zmiana interpretacji tego prawa".

1.4. Stwierdzenie nieważności jest aktem deklaratoryjnym, który: 1) działa z mocą wsteczną (*ex tunc*) od daty wydania decyzji stwierdzającej nieważność decyzji administracyjnej dotkniętej wadą, 2) uchyla wszelkie skutki prawne, jakie powstały od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji nieważnej, 3) obala domniemanie legalności i prawidłowości decyzji, której nieważność została stwierdzona, 4) skutkuje możliwością dochodzenia roszczeń odszkodowawczych, które przysługują od dnia, w którym stanie się ostateczna decyzja o stwierdzeniu nieważności (por. m.in. Z. Banaszczyk, w: A. Olejniczak (red.). System Prawa Prywatnego, t. 6: Prawo zobowiązań - część ogólna, Warszawa 2009, s. 833; Z. Banaszczyk, Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną niezgodnym z prawem prawomocnym orzeczeniem lub ostateczną decyzją Pal. 2006, Nr 5-6, s. 118-135), 5) powoduje, że sprawa, która była przedmiotem decyzji uznanej za nieważną, wraca do stanu, w jakim się znajdowała przed jej wydaniem; 6) stwierdzenie nieważności decyzji czyni zbędną potrzebę dokonania przez sąd merytorycznej oceny zarzutów zawartych we wniesionej przez stronę skardze (vide: wyrok WSA w Gdańsku z 11 czerwca 2014 r., II

SA/Gd 180/14, Legalis). Stwierdzenie nieważności decyzji stanowiąc wyjątek od ogólnej zasady trwałości decyzji ostatecznych określonej w art. 16 § 1 k.p.a., nie pozwala na rozszerzającą wykładnię przesłanek określonych w art 156 § 1 k.p.a.

1.5. W ocenie Komisji w niniejszej sprawie doszło do wydania decyzji administracyjnej z rażącym naruszeniem prawa, co skutkuje koniecznością stwierdzenia jej nieważności w całości. W literaturze wskazuje się, że pojęcie "prawo" w zwrocie "rażące naruszenie prawa" powinno być rozumiane szeroko, obejmując swoim zakresem przepisy prawa materialnego, procesowego oraz przepisy o charakterze ustrojowym (J. Borkowski, w: Adamiak, Borkowski, Komentarz, 2009, s. 599). Podobne stanowisko reprezentuje orzecznictwo (vide: wyrok WSA w Rzeszowie z 8 maja 2014 r. II SA/Rz 194/14, Legalis, gdzie stwierdzono, że: „Naruszenie prawa to naruszenie prawa materialnego, procesowego, oraz przepisów o charakterze ustrojowym i kompetencyjnym. Można wobec tego stwierdzić, że chodzi o wszystkie normy prawne regulujące działanie administracji publicznej w indywidualnych sprawach, niezależnie od tego, z jakich przepisów prawa się wywodzą”).

W orzecznictwie jak i piśmiennictwie, ukształtował się pogląd, wedle którego przypisanie decyzji wady nieważności w przypadku naruszenia przepisów proceduralnych dopuszczalne jest wyłącznie, gdy naruszenie tych przepisów ma charakter rażący i pozostaje w związku z ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy. W odniesieniu do tych przepisów można by zatem mówić o rażącym ich naruszeniu wówczas, gdy w sposób nie budzący wątpliwości, a więc oczywisty, nie zastosowano by ich w trakcie prowadzonego postępowania lub zastosowano by je oczywiście nieprawidłowo. Naruszenie prawa procesowego w sposób rażący to takie naruszenie, które prowadzić musi do podjęcia wadliwego rozstrzygnięcia z tego właśnie powodu, musi przekładać się bezpośrednio na treść decyzji i musi w niej tkwić (vide: wyrok NSA z dnia 13 października 2016 r., II OSK 3347/14, LEX nr 2169138).

1.6. Komisja w toku przeprowadzonego postępowania rozpoznawczego ustaliła, że przedwojenna współwłaścicielka przedmiotowej nieruchomości, Z N W, zmarła 8 kwietnia 1984 r. Oznacza to, że decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia r. nr , skierowana do N W, której prawidłowe personalia to Z N W reprezentowana przez kuratora dla nieznaney z miejsca pobytu, została wydana przez organ na osobę nieżyjącą. Osoba ta zmarła kwietnia 1984 r. i nie żyła już w dacie wydawania decyzji przez organ dekretowy od ponad 16 lat. Postępowanie zakończone wydaniem decyzji Prezydenta m.st. Warszawy w dniu r. toczyło się więc w stosunku do osoby zmarłej, która w dacie wydania decyzji miałaby 92 lata.

W orzecznictwie przyjmuje się, że przez pojęcie "skierowania decyzji" należy rozumieć określenie adresata rozstrzygnięcia, a więc określenie w drodze decyzji praw i obowiązków oznaczonego podmiotu. Wydając decyzję reprivatyzacyjną, w której jako stronę wskazano osobę nieżyjącą, organ uchybił elementarnym obowiązkom, polegającym na właściwym ustaleniu stanu faktycznego oraz kręgu stron postępowania. W świetle powyższych okoliczności Z N W nie mogła być stroną w postępowaniu dekretowym przed Prezydentem m.st. Warszawy. Decyzja wydana została zatem z rażącym naruszeniem prawa, bowiem jednym z elementów postępowania administracyjnego są jego podmioty, a Z N W z domu G, jako osoba zmarła, nie mogła być podmiotem tego postępowania. Reprezentowana była wprawdzie przez kuratora, jednak był to kurator ustanowiony dla osoby nieznanej z miejsca pobytu w osobie B D. Nie budzi wątpliwości Komisji, że Z N W z domu G, córka S i S, zmarła kwietnia 1984 r., natomiast w dniu 26 stycznia 2015 r. ze skutkiem ex tunc, przeprowadzono postępowanie spadkowe po ww., w wyniku którego stwierdzono, że spadkobiercą po Z W jest Skarb Państwa. Nie budzi również wątpliwości Komisji fakt, że w postępowaniu dotyczącym przedmiotowego terenu osoba ta brała udział jako osoba nieznana z miejsca pobytu, reprezentowana przez kuratora. W ocenie Komisji, skierowanie decyzji administracyjnej wobec nieżyjącej strony wyczerpuje przesłankę „rażącego naruszenia prawa” w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. i prowadzić musi w konsekwencji do stwierdzenia nieważności decyzji.

W piśmiennictwie i orzecznictwie wskazuje się, iż nałożenie obowiązków, czy przyznanie uprawnień osobie zmarłej decyzją administracyjną kwalifikowane jest jako rażące naruszenie prawa, ale jedynie wówczas gdy osoba taka jest bezpośrednim adresatem decyzji. Tym samym jedynie błąd co do adresata materialnoprawnego -osoby dysponującej interesem prawnym, skutkuje nieważnością decyzji. Z taką sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie.

Naruszenie prawa obliguje Komisję do stwierdzenia nieważności decyzji reprivatyzacyjnej niezależnie od tego, czy uchybienie to miało, czy nie miało wpływu na wynik sprawy. Nie miało przy tym znaczenia, że organ prowadząc postępowanie dekretowe nie posiadał wiedzy, że osoba będąca stroną postępowania nie żyje. Należy podkreślić, że Z N W jako osoba niemająca zdolności prawnej, nie mogła być bowiem podmiotem praw i obowiązków z zakresu prawa administracyjnego, a skoro tak to w stosunku do tej osoby nie można było prowadzić postępowania dekretowego, ani skierować do tej osoby podjętego rozstrzygnięcia.

W tym miejscu wskazać należy, że elementem każdego postępowania administracyjnego są jego podmioty, tj. organ, przed którym toczy się postępowanie oraz strona, o której prawach organ administracyjny orzeka w danym postępowaniu. Osoba fizyczna może być stroną postępowania, jeżeli ma zdolność do bycia podmiotem praw i obowiązków, a zatem jeżeli ma zdolność prawną. Zdolność prawną należy zaś oceniać według przepisów prawa cywilnego na podstawie art. 30 § 1 k.p.a., odsyłającym do art. 8 Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145; dalej: k.c.), stanowiące, że zdolność prawna osoby fizycznej powstaje z chwilą narodzin, a kończy się z chwilą śmierci. Z powyższego wynika zatem, że status strony przysługujący osobie fizycznej wygasa z chwilą jej śmierci. Osoba zmarła nie może mieć ani zdolności prawnej, ani być podmiotem praw i obowiązków z zakresu prawa administracyjnego. Innymi słowy w stosunku do osoby zmarłej nie można wszcząć, ani prowadzić postępowania. Nie mogą też być do niej kierowane wydane w sprawie rozstrzygnięcia.

W ocenie Komisji Prezydent m.st. Warszawy, kierując decyzję do osoby nieżyjącej, naruszył zawartą w art. 10 § 1 k.p.a. zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu i jej prawa do końcowego zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. W tak prowadzonym postępowaniu organ nie zrealizował zawartych w art. 6 i 7 k.p.a. w związku z art. 28 k.p.a., zasad praworządności i prawdy obiektywnej.

1.7. Wskazać należy, iż kodeks postępowania administracyjnego nie zawiera normy, która by wprost regulowała kwestię skutków prawnych skierowania decyzji do osoby zmarłej. Podstawową regułą postępowania administracyjnego jest prowadzenie go wobec osób żyjących. Skoro w przedmiotowej sprawie doszło do wydania decyzji w stosunku do osoby zmarłej, to należy przyjąć, że jest ona obarczona wadą nieważności. Skierowana została bowiem do osoby niebędącej stroną w sprawie. Okoliczność śmierci strony, nawet jeśli nie jest znana organom administracji publicznej w dniu wydawania decyzji, nie zmienia faktu, iż rozstrzygnięcie wydane zostało w stosunku do osoby nieżyjącej, która w chwili wydania nie miała już przymiotu strony.

W orzecznictwie sądów administracyjnych ugruntowany jest pogląd, że skierowanie decyzji do osoby zmarłej, która w chwili wydania decyzji nie miała już przymiotu strony, jest wadliwością decyzji powodującą stwierdzenie jej nieważności na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Zatem rozstrzygnięcie takie jest obarczone wadą nieważności i powinno być usunięte z obrotu prawnego, aby nie wywoływało skutków prawnych (vide: wyroki NSA: z 27.04.1983 r., sygn. II SA 261/83, OSP 1984, z. 5, poz. 108; z 14.01.2001 r., sygn. I SA 2462/99, LEX nr 82653; z 20.09.2002 r., sygn. I SA 428/01, OSP 2004, z. 3, poz. 33; a także wyroki NSA: z

11.03.2008 r., sygn. I OSK 1959/06; z 30.09.2009 r., sygn. I OSK 1429/08; z 08.02.2011 r., sygn. II OSK 99/10; z 27.10.2011 r., sygn. I OSK 1876/10; z 06.06.2012 r., sygn. I OSK 829/11; z 22.01.2014 r., sygn. I OSK 708/12; z 18.02.2016 r., sygn. I OSK 1150/14 - dostępne w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

1.8. W świetle powyższych ustaleń oraz rozważań prawnych, w ocenie Komisji decyzja Prezydenta m. st. Warszawy została wydana z rażącym naruszeniem prawa, ponieważ skierowana została do osoby, która nie żyła w dacie jej wydania. Wskazana przesłanka wyczerpuje dyspozycję, o której mowa w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

1.9. W ocenie Komisji doszło również do rażącego naruszenia art. 7 k.p.a., który stanowi, że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Organ nie dokonał dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, poprzez ustalenie, czy wszystkie strony postępowania żyją, a w sytuacji ustalenia, że któraś z nich zmarła, nie ustalił po nim spadkobierców. Konsekwencją tego było skierowanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 11.03.2008 r. nr 1000/08 do osoby zmarłej i rażącego naruszenia przepisów art. 10 § 1 k.p.a., art. 28 k.p.a. oraz art. 30 § 4 k.p.a.

Prezydent m.st. Warszawy, wydając decyzję reprivatyzacyjną, nie tylko uchybił swoim obowiązkom jako organ, nie ustalając dokładnie stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy, ale również wydał decyzję reprivatyzacyjną w stosunku do osoby zmarłej, nieżyjącej od wielu lat. Omawianą wadliwość należy łączyć przede wszystkim z przesłanką, o której mowa w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., nie mniej jednak decyzja skierowana do osoby zmarłej, jest również niewykonalna i stan ten ma charakter trwały (vide: wyrok NSA z dnia 8 lutego 2011 r., sygn. akt II OSK 99/10).

W tym miejscu podkreślić należy raz jeszcze, że strona do której została skierowana decyzja z dnia 11.03.2008 r. - Zdzisława N. W. zmarła w dniu 11 kwietnia 1984 r., zatem organ miał ponad 16 lat na dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy, w tym ustalenia następców prawnych zmarłej strony.

1.10. Prezydent m.st. Warszawy prowadząc postępowanie dekretowe w tej sprawie, nie wykazał się starannością, albowiem w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego, był zobowiązany ustalić, czy Zdzisława N. W. z domu G. , córka S. i S. - żyje. Prezydent m.st. Warszawy zaniechał powyższemu obowiązkowi. Istotnym jest również, że z odpisu aktu urodzenia oraz odpisu aktu zgonu Zdzisława N. i W., do którego Komisja dotarła w stosunkowo krótkim czasie, wynika, że akt

urodzenia (poprzez odtworzenie) i akt zgonu Z N W został sporządzony właśnie w Urzędzie Stanu Cywilnego m.st. Warszawy, czyli w urzędzie podległym Prezydentowi m.st. Warszawy, który wydał decyzję reprivatyzacyjną. Zgodnie z art 6 ust. 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. 2018 r. poz. 2224), kierownikiem urzędu stanu cywilnego jest (...) Prezydent Miasta. Zatem Prezydent m.st. Warszawy nie skorzystał ze swych kompetencji ustawowych w celu zweryfikowania informacji, czy strona postępowania żyje.

1.11. W ocenie Komisji decyzja Prezydenta m.st Warszawy z dnia . r. nr , nie mogła być wydana, a jej wydanie stanowi podstawę do jej eliminacji w drodze stwierdzenia nieważności na podstawie na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z 9 marca 2017 r. w związku z art. 156 § 1 pkt 2 kpa w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z 9 marca 2017 r. w związku z art. 156 § 2 kpa w związku z art. 158 § 2 kpa w związku z art. 38 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 4 ustawy z 9 marca 2017 r.

2. Wydanie decyzji z rażącym naruszeniem prawa jako przesłanka stwierdzenia nieważności decyzji poprzez rozpoznanie wniosku dekretowego złożonego po terminie

2.1. Niezależnie od okoliczności wydania decyzji dekretowej na osobę zmarłą, Komisja zauważa, że wniosek dekretowy został złożony po upływie terminu określonego w art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r., a decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 1 r. nr została wydana z rażącym naruszeniem prawa, tj. art. 7 ust. 1 dekretu z 26 października 1945 r., gdyż zostało przyznane prawo użytkowania wieczystego pomimo, że wniosek o prawo własności czasowej został złożony z przekroczeniem ustawowego terminu.

Art. 7 ust. 1 dekretu stanowi, iż dotychczasowy właściciel gruntu, prawni następcy właściciela, będący w posiadaniu gruntu, lub osoby prawa jego reprezentujące, a jeżeli chodzi o grunty oddane na podstawie obowiązujących przepisów w zarząd i użytkowanie - użytkownicy gruntu, mogą w ciągu 6 miesięcy od dnia objęcia w posiadanie gruntu przez gminę zgłosić wniosek o przyznanie na tym gruncie jego dotychczasowemu właścicielowi prawa wieczystej dzierżawy z czynszem symbolicznym lub prawa zabudowy za opłatą symboliczną.

2.2. Objęcie nieruchomości w posiadanie nastąpiło w dniu 16 sierpnia 1948 r., tj. w dniu ogłoszeniu o objęciu gruntu opublikowanym w dniu 16 sierpnia

1948 r. w Dzienniku Urzędowym Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy Nr 20.

Prezydent m.st. Warszawy w toku rozpoznania sprawy, zakończonej decyzją nr [redacted] ustalił, że wniosek dekretowy został złożony w dniu 15 lutego 1949 r. Natomiast jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego zarówno przez Komisję, jak i przez Prezydenta m.st. Warszawy, w dniu 16 sierpnia 1948 r. ukazał się Dziennik Urzędowy Nr 20. Następnie H [redacted] A [redacted] P [redacted] -współwłaścicielka dekretowa nieruchomości, [redacted] [redacted], za pośrednictwem adw. T [redacted] B [redacted] złożyła w dniu 16 listopada 1949 r. (data widniejąca na prezentacie wniosku dekretowego do Zarządu Miejskiego w m.st. Warszawie), wniosek o przyznanie prawa własności czasowej do tej nieruchomości. W tej samej dacie H [redacted] A [redacted] P [redacted] uiściła opłatę od wniosku dekretowego w kwocie 3.000 ówczesnych złotych. W rejestrze wniosków dekretowych prowadzonych przez Wojewodę, widnieje wpis złożenia wniosku dekretowego przez adw. T. B. [redacted] w dniu 16 listopada 1949 r. W ocenie Komisji, te okoliczności wynikają wprost z materiałów zawartych w aktach Prezydenta m.st. Warszawy dotyczących nieruchomości [redacted]. W oparciu o powyższy materiał dowodowy uznać należy, że prawo H [redacted] A [redacted] P [redacted] do przyznania prawa własności czasowej, wygasło. Data złożenia wniosku po terminie, tj. w dniu 16 listopada 1949 r. wynika wprost z prezentaty Zarządu Miejskiego w m.st. Warszawy, rejestru wniosków dekretowych prowadzonych przez Wojewodę Mazowieckiego oraz rejestru opłat od wniosków dekretowych prowadzonych przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki. Powyższego nie obala złożenie do akt sprawy KR III R 58/18 w toku postępowania przed Komisją, poświadczonej notarialnie za zgodność z oryginałem, potwierdzenia nadania przesyłki poleconej w dniu 15 lutego 1949 r., zawierającej wniosek dekretowy H [redacted] A [redacted] P [redacted]. Dokument ten jest sprzeczny z dokumentami zawartymi w aktach Prezydenta m.st. Warszawy „[redacted]” w postaci: oryginału wniosku dekretowego zawierającego prezentatę urzędową z datą 16 listopad 1949 r., rejestru wniosków z datą złożenia wniosku dekretowego w dniu 16 listopada 1949 r. oraz rejestru uiszczonych opłat od wniosków dekretowych z którego wynika uiszczenie opłaty od wniosku dekretowego w dniu 16 listopada 1949 r.

Pomimo, że z powołanych wyżej dokumentów wynika, że wniosek dekretowy został złożony 16 listopada 1949 r., to na marginesie wskazać należy, że odcisk stempla pocztowego „15.2.49” naniesiony na dowodzie nadania „przesyłki poleconej nr 2563 i nr 2564 (...)”, nie był ogólnie funkcjonującym stemplem w oknie kasowym przeznaczonym dla przesyłek typu „R” w Urzędzie Telekomunikacyjnym przy ul. Nowogrodzkiej [redacted] w

Warszawie, zatem przedmiotowy odcisk stempla pocztowego złożony przez strony nie stanowi uzasadnionego kontrdowodu, że złożenie wniosku dekretowego nastąpiło w innej dacie, aniżeli 16 listopad 1949 r.

2.3. Wskazać należy dodatkowo, że w aktach miejskich Prezydenta m.st. Warszawy znajduje się notatka z 22 września 1959 r. o treści: „wniosek o własność czasową wpłynął dnia 16 listopada 1949 r. (...)” oraz zaświadczenie Urzędu Dzielnicy Praga-Południe z dnia 23 lutego 1998 r., znak: ! , w którym zaświadczone, że „wniosek dekretowy został złożony dnia 16.11.1949 r.”. Z dokumentów tych wprost wynika data złożenia wniosku dekretowego, jednakże Prezydent m.st. Warszawy nie wziął pod uwagę rozbieżności między występowaniem w aktach miejskich różnych dat złożenia wniosku dekretowego.

2.4. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, przewidziany w art. 7 ust. 1 dekretu z 26 października 1945 r., sześciomiesięczny termin jest terminem zawitym prawa materialnego, który nie podlega przywróceniu. Tym samym przyjmuje się, że złożenie wniosku z uchybieniem terminu, podobnie jak niezłożenie wniosku, skutkowało wygaśnięciem roszczeń o ustanowienie prawa na rzecz byłego właściciela. Pogląd o wygaśnięciu uprawnień z upływem terminu i braku możliwości jego przywrócenia został zaprezentowany w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego i obecnie dominuje (wyroki NSA z: 4 lutego 2005 r., sygn. akt OSK 1087/04; z 23 listopada 2005 r., sygn. akt I OSK 133/05; 30 października 2009 r., sygn. akt I OSK 85/09, www.orzeczenia.nsa.gov.pl). Pogląd taki ugruntował się po uchwale składu pięciu sędziów NSA z 14 października 1996 r., sygn. akt OPK 19/96 (ONSA nr 2/1997, poz. 56), w której wskazano, że do terminu przewidzianego w art. 7 ust. 1 dekretu z 26 października 1945 r., nie mają zastosowania przepisy dotyczące przywrócenia terminu.

2.5. Podsumowując, przyznanie decyzją Prezydenta m st. Warszawy z : _ r., nr . _ , prawa użytkowania wieczystego, wobec złożenia przez H _ A _ P _ wniosku dekretowego po terminie, stanowi rażące naruszenie prawa (art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.), uzasadniające stwierdzenie jej nieważności.

3. Działanie organu prowadzące do złożenia wniosku o ustanowienie kuratora w trybie art. 34 k.p.a oraz działania kuratora ustanowionego dla nieznanej z miejsca pobytu na wniosek organu

3.1. Zgodnie z treścią art. 34 k.p.a. organ administracji publicznej wystąpi do sądu z wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej lub niezdolnej do czynności prawnych, o ile przedstawiciel nie został już wyznaczony. Artykuł 34 k.p.a. reguluje sytuację, gdy osoba znana organowi administracji jest nieobecna w miejscu zamieszkania lub w miejscu pobytu w kraju i nieobecność ta nie jest krótkotrwała, a ponadto organowi administracji nie jest znane jej aktualne miejsce pobytu (vide: teza druga wyroku WSA w Poznaniu z 23 lutego 2012 r., sygn. IV SA/Po 1265/11, LEX nr 1139608). Według uchwały Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 1989 r., sygn. III CZP 117/88, OSNCP 1990, nr 1, poz. 11: „Wyznaczenie przedstawiciela dla nieobecnej strony postępowania administracyjnego na wniosek organu administracyjnego zgłoszony na podstawie art. 34 k.p.a. następuje na podstawie art. 184 k.r.o.”.

Linia orzecznicza sądów administracyjnych zakładająca, że jedynym wiarygodnym dokumentem potwierdzającym informację o śmierci strony powinien być odpis skrócony aktu zgonu sporządzony przez urząd stanu cywilnego jest prawidłowa, pod warunkiem jednak, że pogląd ten odnosi się do osób fizycznych, o których brak jest danych wskazujących na to, iż gdyby żyły, to w czasie prowadzenia postępowania administracyjnego osiągnęłyby wiek, jakiego ludzie nie dożywają (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 grudnia 2005 r., sygn. I SA/Wa 93/05, LEX nr 189773; wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 5 września 2008 r., sygn. II SA/Rz 21/08, LEX nr 429511). Brak danych na temat sporządzenia aktu zgonu dla osoby, która w czasie prowadzenia postępowania administracyjnego miałaby liczyć więcej lat, niż ludzie są w stanie statystycznie dożyć, nie czyni takiej osoby żyjącą i nie jest argumentem za ustanowieniem dla niej kuratora dla nieobecnego. Uzyskanie przez organ odpisu aktu zgonu lub prawomocnego orzeczenia sądu o stwierdzeniu zgonu, bądź uznaniu za zmarłego sprawia, że organ ten powinien zawiesić postępowanie do czasu ustalenia następców prawnych strony (vide: wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 grudnia 2005 r., sygn. I SA/Wa 93/05, LEX nr 189773). Organ administracji publicznej, który ma wiedzę o ostatnim miejscu zamieszkania strony, może zwrócić się do sądu rejonowego właściwego dla tego miejsca z zapytaniem, czy toczyło się postępowanie o stwierdzenie spadku po zmarłym. Jest to droga mogąca doprowadzić do ustalenia następców prawnych strony.

3.2. Zgodnie z treścią przepisu 184 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. 2017 poz. 682, dalej: k.r.o.) dla ochrony praw osoby, która z powodu nieobecności nie może prowadzić swoich spraw, a nie ma pełnomocnika, ustanawia się kuratora. To samo dotyczy wypadku, gdy pełnomocnik nieobecnego nie może wykonywać swoich czynności albo gdy je wykonywa nienależycie. Co istotne, kurator powinien przede wszystkim postarać się o ustalenie miejsca pobytu osoby nieobecnej i zawiadomić ją o stanie jej spraw. Nie ustanawia się kuratora dla ochrony praw osoby, jeżeli istnieją przesłanki uznania jej za zmarłą.

W art. 184 § 1 k.r.o. ustawodawca wprowadził pozytywną przesłankę ustanowienia kuratora, jaką stanowi nieobecność. W uzasadnieniu postanowienia z 24 lutego 1995 r., sygn. II CRN 155/94, LEX nr 497751, Sąd Najwyższy podkreślił, że „z istoty swojej działanie kuratora absentis jest dopuszczalne i ma sens jedynie wtedy, gdy osoba, dla której kurator ten został ustanowiony, żyje, lecz jest nieobecna”. W orzeczeniu z 10 października 1950 r., sygn. C 248/50, NP 1951/12, poz. 40, Sąd Najwyższy podkreślił, że kurator dla osoby nieobecnej może być ustanowiony wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że osoba ta żyje. W uzasadnieniu wyroku z 23 maja 2003 r., sygn. III CA 1/03, LEX nr 83837, Sąd Najwyższy podkreślił, że nie można na podstawie art. 184 k.r.o. ustanowić kuratora dla osoby, której data urodzenia (w sprawie, w której Sąd Najwyższy wydał orzeczenie, był to 1888 r.) wskazuje, iż wątpliwe jest, ażeby żyła ona w chwili ustanowienia kuratora. Sąd opiekuńczy powinien oddalić wnioski o ustanowienie kuratora dla nieobecnego, jeżeli istnieją wymienione w art. 29–30 k.c., przesłanki uznania danej osoby za zmarłą. Powyższy pogląd wyrażony w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie był stosowany w niektórych sprawach przez sądy powszechne ustanawiające kuratorów z art. 184 k.r.o. dla osób dawno zmarłych, dochodzących następnie roszczeń reprivatyzacyjnych. (zob. Jędrejek Grzegorz, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz do art. 184 k.r.o.).

3.3. Zgodnie z treścią art. 601 Kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm., dalej: k.p.c.) dla osoby, która z powodu nieobecności nie może prowadzić swoich spraw, a nie ma pełnomocnika, ustanawia kuratora na wniosek osoby zainteresowanej sąd opiekuńczy miejsca ostatniego zamieszkania lub pobytu osoby nieobecnej. Artykuł 601 k.p.c. realizuje materialnoprawną normę art. 184 k.r.o. przewidującą ustanowienie kuratora dla ochrony praw osoby, która – nie mając pełnomocnika – nie może z powodu nieobecności prowadzić swoich spraw albo też gdy pełnomocnik tej osoby nie może wykonywać swoich czynności lub gdy je wykonuje nienależycie. Zwężenie znaczeniowe, które wynika z art. 601 k.p.c., jest pozorne, w związku z czym należy oczywiście przyjmować, że ustanowienie kuratora absentis przez sąd opiekuńczy dotyczy obu sytuacji faktycznych opisanych w art.

184 k.r.o. Wniosek może złożyć każda osoba zainteresowana w rozumieniu art. 510 k.p.c., która wykaże ponadto konieczność ochrony przez kuratora praw nieobecnego. Jeżeli interes prawny w ustanowieniu kuratora wynika z prawa publicznego, wnioskodawcą może być również – na podstawie art. 34 § 1 k.p.a. – organ administracyjny. Kurator wyznaczony przez sąd na podstawie art. 184 § 1 k.r.o. do zastępowania strony w postępowaniu administracyjnym nie jest kuratorem prawa materialnego. Pod tą nazwą rozumie się zwykle kuratora wyznaczonego do ochrony praw reprezentowanej osoby, niepolegającej jedynie na zastępowaniu jej w konkretnej sprawie. Jest on kuratorem w danym postępowaniu, podobnie jak kurator procesowy ustanowiony na podstawie art. 143 k.p.c. O charakterze kuratora decyduje cel ustanowienia, nie zaś jego podstawa prawna (por. uchwałę SN z dnia 9 lutego 1989 r., sygn. III CZP 117/88, OSNCP 1990, nr 1, poz. 11; postanowienie SN z dnia 20 marca 1991 r., sygn. III CRN 70/91, LEX nr 110597 oraz wyrok SN z dnia 23 maja 2003 r., sygn. III CA 1/03, LEX nr 83837). W sentencji postanowienia o ustanowieniu kuratora sąd opiekuńczy ustala zakres uprawnień kuratora absentis, stosownie do tego, jakich działań wymaga ochrona praw nieobecnego (vide: Komentarz do art. 601 k.p.c. Ereciński Tadeusz, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom IV. Postępowanie rozpoznawcze. Postępowanie zabezpieczające, wyd. V, opublikowano: WK 2016).

W przypadku powzięcia informacji o śmierci osoby nieznannej z miejsca pobytu w toku postępowania, kontynuacja postępowania z udziałem kuratora absentis jest niedopuszczalna, gdyż takie ustalenie wyłącza rację bytu i możliwość dalszego udziału kuratora oraz przesądza o niedopuszczalności czynności dokonywanych przez niego na rzecz takiej osoby (vide: postanowienie SN Izba Cywilna z dnia 21 października 2015 r., sygn. III CZ 47/15, Legalis nr 1350351). Kurator ustanowiony dla osoby nieobecnej nie może działać w zakresie kompetencji kuratora spadku, a tymczasem do tego wniosku prowadzioby uznanie dopuszczalności ustanowienia kuratora absentis albo dla osoby zmarłej.

3.4. W ocenie Komisji, Prezydent m. st. Warszawy nie wykazał należytej staranności przy poszukiwaniu danych dotyczących miejsca pobytu Z N W , a wniosek organu o ustanowienie dla niej kuratora był w okolicznościach sprawy nieuzasadniony.

W ocenie Komisji, Prezydent m.st. Warszawy podejmował kilka nieefektywnych czynności i nie podjął natomiast jednej najistotniejszej czynności - nie podjął czynności w celu ustalenia, czy osoba o personaliach N: W jest właściwą osobą, skoro osoba o takich personaliach nie widnieje w spisie ewidencji ludności, a w przypadku ustalenia, że istnieje, ustalić - czy ta osoba żyje. Wskazać należy, że z pisma adwokata P B działającego w imieniu następców prawnych H A / P z dnia 22 kwietnia

1998 r. znajdującego się w aktach miejskich, tj.: „nawiązując do ustaleń dokonanych podczas spotkania Pana J. R. w dniu 8 kwietnia 1998 r. z Panem J. P. i wynikłej propozycji ustanowienia kuratora dla uczestnika nieobecnego w osobie N. W. (...) Moi klienci nie widzą przeszkód dla realizacji koncepcji ustanowienia kuratora dla nieobecnej (...)”, wywieść należy, że to właśnie z inicjatywy Prezydenta m.st. Warszawy, w imieniu którego działał Urząd m.st. Warszawy, wyszła inicjatywa ustanowienia kuratora dla nieobecnej strony postępowania dekretowego, pomimo, że osoba ta nie żyła od 16 lat. Organ ograniczył się jedynie do wystąpienia do Sądu o ustanowienie kuratora dla osoby nieznannej z miejsca pobytu i przez ponad 16 lat nie zweryfikował informacji, czy Z. N. W., czy też N. W. jak przyjął to organ dekretowy - żyje, co miało istotny wpływ na ustalenie stanu faktycznego w sprawie. Konsekwencją tego było skierowanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia ... r. do osoby zmarłej.

Ponadto wskazać należy, że pierwotnym kuratorem N. W. (wł. Z. N. W.) była adw. J. S. która zmarła po wydaniu postanowienia Sądu w przedmiocie ustanowienia jej kuratorem. Następnie H. B. (zastępca Prezydenta m.st. Warszawy) działający z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy, wnioskiem z 10 września 1999 r., wniósł do sądu o zmianę kuratora, wobec śmierci poprzedniego, oraz wskazał adw. B. D. wraz z dokładnym adresem kancelarii, jako kolejnego kuratora. Następnie sześć dni po złożeniu tego, postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 16 września 1998 r. adw. B. D. zostaje ustanowiona kuratorem dla N. W., nieznannej z miejsca pobytu. Pięć dni po wydaniu przedmiotowego postanowienia, kurator adw. B. D., zgłosiła do Prezydenta m.st. Warszawy swój udział w postępowaniu administracyjnym dotyczącym terenu obejmującego

..., znając przedmiot sprawy i jej sygnaturę. Za wykonaną pracę kurator otrzymała wynagrodzenie w kwocie 200 złotych. W aktach sprawy dotyczących ustanowienia kuratora w osobie adw. B. D., brak jest jakiegokolwiek sprawozdania kuratora. Sąd też nie wzywał kuratora do złożenia sprawozdania. Kurator nie był wysłuchiwany przez Sąd, jak również nie składał żadnego pisemnego oświadczenia co do okoliczności możliwości bycia kuratorem Natalii Wolfram (wł. Z. N. W.).

3.5. Zdaniem Komisji, w zaistniałych okolicznościach, gdyby organ administracyjny wykazał się większym zaangażowaniem w poszukiwanie danych na temat Z. N. W., dawnej współwłaścicielki przedmiotowej nieruchomości, nie zaszłaby potrzeba zwracania się z wnioskiem do sądu o ustanowienie dla niego kuratora. W szczególności biorąc pod uwagę fakt, że w tym samym wydziale Urzędu m.st. Warszawy toczyło się kilka

odrębnych postępowań administracyjnych z udziałem tych samych stron, objętych tym samym dawnym numerem hipotecznym . . . . . Gdyby organ dekretowy zbadał przedmiotowe sprawy pod kątem podmiotów biorących udział w różnych postępowaniach, zwróciłby uwagę, że w tych postępowaniach widnieją różne dane co do osoby Z N: W

3.6. Prawidłowość ustalenia kurateli dla N . W: to odrębna kwestia, poza zakresem postępowania administracyjnego Komisji, jednakże wskazać należy marginalnie na działania kuratora ustanowionego dla nieznanej z miejsca pobytu N: W który po ustanowieniu go przez Sąd kuratorem winien niezwłocznie podjąć działania w celu ustalenia przyczyn dla których osoba, dla której stał się kuratorem, jest osobą nieobecną. Instytucja kuratora dla osoby nieobecnej ma na celu chronić prawa tej osoby. Ustanowienie kuratora następuje w formie postanowienia, w którym określa się zakres jego uprawnień. W szczególności powinien on postarać się o ustalenie miejsca pobytu osoby nieobecnej oraz zawiadomić ją o stanie jej spraw (art. 184 § 2 k.r.o.).

Kurator ustanowiony dla nieznanej z miejsca pobytu N W, bezpośrednio po wydaniu postanowienia w przedmiocie ustanowienia go kuratorem dla nieznanego z miejsca pobytu, nie podjął jakichkolwiek czynności zmierzających do ustalenia miejsca pobytu osoby nieobecnej, czy też ustalenia jej dalszych losów, biorąc pod uwagę oczywistą wątpliwość, która wynikała chociażby z daty urodzenia N. W oraz personaliów Z N W w licznych postępowaniach administracyjnych, których reprezentował kurator w tej samej osobie. Marginalnie należy również wskazać na wzbudzające wątpliwości Komisji co do „szybkości” działania kuratora w uzyskaniu decyzji reprivatyzacyjnej, albowiem w dniu 16 września 1998 r. zostało wydane postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie w sprawie X RNs 412/98, natomiast już 5 dni po wydaniu przedmiotowego postanowienia, kurator B(D) zgłosiła Prezydentowi m.st. Warszawy swój udział w postępowaniu dekretowym, znając dokładnie sygnaturę sprawy i zakres przedmiotowy obszernego postępowania.

4. Podstawy stwierdzenia nieważności decyzji

4.1. Rozstrzygnięcie Komisji zapadło na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z 9 marca 2017 r., który stanowi, że w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 kpa lub w przepisach

szczególnych. Z kolei art. 156 § 1 pkt 2 kpa stanowi, że organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została (...) z rażącym naruszeniem prawa.

4.2. W ocenie Komisji w niniejszej sprawie należy stwierdzić nieważność kontrolowanej decyzji w zakresie udziału 36/48 części. Postępowanie toczące się przed Prezydentem m.st. Warszawy, zakończone decyzją z _____ r., jest obarczone kumulacją wad, którymi dotknięte jest postępowanie administracyjne. Komisja zatem uznała, że decyzja Prezydenta m.st. Warszawy została wydana z rażącym naruszeniem prawa, co powodowało, że należało stwierdzić jej nieważność we wskazanym zakresie, albowiem decyzja z _____ r. została wydana na osobę nieżyjącą w dniu wydania decyzji, jak również wniosek dekretowy złożony przez H _____ ; A _____ ; P _____ został złożony po terminie.

5. Nieodwracalne skutki prawne

5.1. Zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z 9 marca 2017 r., w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego lub w przepisach szczególnych.

5.2. Kontrolowana decyzja Prezydenta m.st. Warszawa nie wywołała nieodwracalnych skutków prawnych w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z 9 marca 2017 r. w zakresie udziału opisanego w pkt 1 decyzji Komisji.

W myśl wskazanego przepisu, przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia własności albo użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne, o których mowa w art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Wskazana definicja zawiera w sobie dwa elementy, z których jeden konstytuuje zasadę, a drugi wyjątek od niej. Pierwszy określa czynność prawną w postaci przeniesienia własności lub użytkowania wieczystego na rzecz osoby trzeciej, która co do zasady przesądza o nieodwracalności skutków prawnych. Drugi natomiast statuuje wyjątki od wymienionej zasady. Analiza treści wskazanego przepisu prowadzi do wniosku, że nie można przyjąć na gruncie ustawy z 9 marca 2017 r. istnienia nieodwracalności skutków prawnych,

jeśli nabywca będący osobą trzecią nabył rzecz nieodpłatnie albo nabycie nastąpiło w złej wierze.

Pojęcie „nieodwracalności skutku prawnego” w płaszczyźnie prawa administracyjnego odnosi się do takich następstw decyzji administracyjnej (reprywatyzacyjnej), w których brak jest możliwości odmiennego ukształtowania sytuacji prawnej jednostki od tej, będącej następstwem decyzji administracyjnej, co wyklucza powrót do stanu poprzedniego (B. Adamiak, Glosa do uchwały SN z 28 maja 1992 r., III AZP 4/92, OSP 1993, nr 5, poz. 104, P. Przybysz, Kodeks postępowania administracyjnego, Warszawa 2017). Funkcjonuje ono na gruncie art. 156 k.p.a. i stanowi przesłankę negatywną, która wyłącza stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej, pomimo istnienia wad kwalifikowanych określonych w art. 156 § 1, 3, 4, 7 k.p.a. Nieodwracalność skutków prawnych wynika z następczej w stosunku do uprzedniej decyzji administracyjnej czynności prawnej, nie dotyczy natomiast skutków wynikających z samego faktu wydania decyzji (M. Wincenciak, O tzw. "nieodwracalnych skutkach prawnych" decyzji administracyjnej (w:) Kodyfikacja Postępowania Administracyjnego. Na 50-lecie k.p.a., red. J. Niczyporuk, Lublin 2010, s. 901-902).

5.3. W orzecznictwie sądów administracyjnych podkreśla się, że „zawarcie umowy notarialnej i przeniesienie własności nieruchomości będące wynikiem wydania wadliwej decyzji administracyjnej dotyczącej sprzedaży nieruchomości powoduje powstanie nieodwracalnych skutków prawnych” (vide: wyrok NSA z 22 stycznia 1998 r., sygn. I SA 1226/96, LEX nr 44529; wyrok NSA z 14 stycznia 1998 r., sygn. V SA 432/96, LEX nr 45663; tezę drugą uchwały składu siedmiu sędziów SN z 28 maja 1992 r., sygn. III AZP 4/92, OSNCP 1992, nr 12, poz. 21, B. Adamiak, Glosa do uchwały SN z dnia 28 maja 1992 r., sygn. III AZP 4/92, OSP 1993/5/104).

O nieodwracalności skutków prawnych może być mowa jedynie w przypadku pozytywnej decyzji reprywatyzacyjnej. Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 5 czerwca 2012 r., sygn. II OSK 292/11, LEX nr 1219128, decyzja powodująca nabycie prawa własności nieruchomości wywołuje nieodwracalne skutki prawne w rozumieniu art. 156 § 2 k.p.a., jeżeli następnie to prawo własności jest przedmiotem obrotu prawnego w warunkach pozwalających na zastosowanie przepisów o rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych.

5.4. Przechodząc do niniejszej sprawy, Komisja wskazuje, że nie kwestionuje faktu, iż w przedmiotowej sprawie w konsekwencji wydania decyzji reprywatyzacyjnej z dnia .., nr ' doszło do zbycia przez beneficjentów przysługujących im udziałów

w przedmiotowej nieruchomości. Jednakże w ocenie Komisji, zbycia tego nie należy traktować jako przeniesienia własności albo użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią. Istotnym jest bowiem, że beneficjentami decyzji Prezydenta m. st. Warszawy z dnia ..... r., nr ..... dotyczącej nieruchomości przy al. Stanów Zjednoczonych tzw. J ..... oznaczonego jako działka ewidencyjna nr ....., byli: H ..... D ..... Mi ..... O ..... R ..... I ..... L ..... i K ..... P ..... , w udziale po 1/48 części oraz N ..... W ..... , w imieniu której działał kurator dla nieobecnej w osobie adwokat B ..... / D ..... , w udziale 4/48 części niepodzielnie.

Analizując udział 4/48 części należący do Z ..... N ..... W ..... , nie uszło uwadze Komisji, że na skutek zawarcia przez beneficjentów decyzji reprivatyzacyjnej umowy sprzedaży udziałów Zr ..... N ..... W ..... z dnia ..... listopada 2008 r., Rep. A ..... sprzedano 4/48 udziały w prawie własności nieruchomości stanowiącej działkę nr ....., na rzecz pozostałych beneficjentów decyzji reprivatyzacyjnej, tj. na rzecz: K ..... P ..... (udział 1/48), I ..... L ..... (udział 1/48) i H ..... D ..... (udział 2/48). Na skutek zawarcia tej umowy, zawartej de facto pomiędzy beneficjentami decyzji reprivatyzacyjnej, w ocenie Komisji, nieodwracalne skutki prawne nie nastąpiły.

Zgodnie z art. 2 ust. 4) ustawy z 9 marca 2017 r., przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne, o których mowa w art. 6 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomości. Istotnym jest, że pojęcie osoby trzeciej w prawie administracyjnym i w prawie cywilnym jest dość szeroko ujmowane, jednakże w sposób tożsamy. Jako osobę trzecią uznaje się podmiot, który nie jest związany ze stosunkiem łączącym inne podmioty. Generalnie chodzi o pewien nieograniczony zbiór osób w danym układzie sytuacyjnym, w którym podmioty zawierające umowę łączy (lub będzie łączyć) wzajemny stosunek prawny. Pozostawanie tych stron we wzajemnych stosunkach cywilnoprawnych w danym układzie sytuacyjnym powoduje przyjęcie, że nie są osobami trzecimi w danym układzie sytuacyjnym. Zatem zawarcie umowy sprzedaży z dnia ..... listopada 2008 r., Rep. A ..... w wyniku której J ..... R ..... działający jako kurator dla nieznanej z miejsca pobytu N ..... W ..... , sprzedał 4/48 udziały w prawie własności nieruchomości, na rzecz pozostałych beneficjentów decyzji reprivatyzacyjnej, nie wywołało nieodwracalnych skutków, bowiem zawarcie przedmiotowej umowy nastąpiło w

ramach osób, które łączył dotychczasowy stosunek prawny w postaci współposiadania – w drugiej decyzji prawa do tej samej nieruchomości.

5.5. Analizując zmianę podmiotową w prawie własności przedmiotowej nieruchomości w zakresie udziału 12/48 należącego do H... D..., wskazać należy, że został on nabyty przez jej następczynię prawną- E... D...-C... w wyniku postanowienia sądu w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku.

Powyższe wskazuje, że zmiana podmiotowa w dziale II księgi wieczystej prowadzonej dla działek nr: ..., w zakresie udziału 12/48 części, została dokonana na podstawie dziedziczenia.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 2 ust. 4) ustawy z 9 marca 2017 r. przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności (...). Co istotne, w obowiązujących przepisach brak jest definicji legalnej pojęcia przeniesienia własności. Nie powinno wszakże budzić wątpliwości, że „przez przeniesienie własności należy rozumieć przejście prawa własności z jednego podmiotu na inny na podstawie umowy. Z przeniesieniem własności mamy zatem do czynienia w razie łącznego spełnienia dwóch przesłanek: 1) zdarzeniem prawnym powodującym określony skutek prawny jest umowa, a nie jakiegokolwiek inne zdarzenie prawne; 2) skutkiem prawnym umowy jest zmiana właściciela rzeczy” (vide: Komentarz do art. 155 Kodeksu cywilnego, red. Osajda 2019, wyd. 22/J, Biernat - Komentarz do Kodeksu cywilnego). By znalazło zastosowanie w sprawie pojęcie „przeniesienia” prawa własności, niezbędne jest zatem zawarcie umowy, której skutkiem prawnym jest właśnie przeniesienie tego prawa. W niniejszej sprawie zmiana właściciela nastąpiła na podstawie zdarzenia prawnego w postaci sukcesji uniwersalnej, tj. następstwa prawnego po osobie zmarłej, inaczej zwanego dziedziczeniem (sukcesją), która ma właśnie charakter sukcesji uniwersalnej. Inaczej mówiąc, jest to następstwo pod tytułem ogólnym, tj. spadkobierca na mocy jednego zdarzenia, jakim jest otwarcie spadku, wstępuje w ogół praw i obowiązków osoby zmarłej (spadkodawcy), bez potrzeby podejmowania ze swojej strony dodatkowych czynności. Zatem uznać należy, że nabycie udziału w prawie własności przedmiotowej nieruchomości na podstawie dziedziczenia, nie mieści się w definicji „**przeniesienia** prawa własności”, o której mowa w art. 2 ust. 4) ustawy z 9 marca 2017 r., bowiem nabycie poszczególnych udziałów nastąpiło na mocy następstwa prawnego stanowiącego wyłącznie **przejście** praw i obowiązków po spadkodawcy, a nie przeniesienia prawa własności, o której mowa w powołanym przepisie.

Wobec wykazania, że nie doszło do przeniesienia prawa własności, lecz przejścia praw i obowiązków po spadkodawcy (co nie jest tożsame), które nie spełnia przesłanki z art. 2 ust. 4) ustawy z 9 marca 2017 r., to wskazać należy, że w zakresie nabycia udziałów w ww. działkach w wyniku dziedziczenia, nastąpiły odwracalne skutki prawne.

5.6. Analizując kolejne czynności w ramach przeniesienia prawa własności do tej nieruchomości w zakresie nabytych udziałów przez pozostałych beneficjentów decyzji po Z... N... W... oraz w zakresie udziałów M... R... I... I... i K... P... wskazać należy na umowę:

1. darowizny z dnia ... lipca 2009 r., Rep. A nr ..., w wyniku której H... D... darowała swojej siostrze M... O... i R... udział wynoszący 1/48 części w nieruchomości oznaczonej nr ...
2. darowizny z dnia ... kwietnia 2013 r., Rep. A nr ..., w wyniku której L... L... darowała swojej siostrze M... O... R... udział wynoszący 12/48 części nieruchomości oznaczonej nr ...
3. darowizny z dnia ... kwietnia 2013 r., Rep. A nr ..., w wyniku której M... O... R... darowała swojemu synowi J... R... udział wynoszący 12/48 części w nieruchomości oznaczonej nr ...
4. darowizny z dnia ... czerwca 2013 r., Rep. A nr 1..., w wyniku której M... O... R... darowała swojemu synowi J... R... udział wynoszący 12/48 części w nieruchomości oznaczonej nr ...
5. darowizny z dnia ... grudnia 2013 r., Rep. A nr ... w wyniku której K... P... darował swojej siostrze M... O... R... udział wynoszący 12/48 części w nieruchomości oznaczonej nr ...
6. darowizny z dnia ... stycznia 2014 r., Rep. A nr ..., w wyniku której M... O... R... darowała swojemu synowi- J... R... udział w nieruchomości wynoszący 12/48 części nieruchomości stanowiącej niezabudowaną działkę o numerze ...

Analizując powyższe umowy, w tym miejscu ponownie wskazać należy na przytoczoną definicję art. 2 ust. 4) ustawy z 9 marca 2017 r. Przepis ten definiuje pojęcie nieodwracalnych skutków prawnych jako stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie (...). Istotnym jest, że wskazane wyżej notarialne umowy przenoszące prawo własności do tej nieruchomości, nie wywołały nieodwracalnych skutków

prawnych w rozumieniu art. 2 ust. 4) ustawy z 9 marca 2017 r. Przedmiotowe umowy przenoszące prawo własności zostały bowiem zawarte nieodpłatnie, w ramach darowizny, co wyłącza skutki nieodwracalnych skutków prawnych w przypadku przeniesienia prawa własności.

5.7. Odmienna sytuacja dotyczy zawartej umowy sprzedaży z dnia 22 maja 2014 r., Rep. A... w wyniku której E... M... D... Ci... sprzedała J... R... i udział 1/48 części (tj. z pierwotnego udziału po Z... N... W...) oraz udział 11/48 części (tj. z pierwotnego udziału po H... D... z) we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę nr... W zakresie tego udziału, w wyniku odpłatnego nabycia nieruchomości w łącznym udziale 12/48 części przez J... R..., uznać należy, że wystąpiły nieodwracalne skutki prawne w rozumieniu art. 2 ust. 4) ustawy z 9 marca 2017 r. wobec odpłatnego przeniesienia prawa własności na osobę trzecią. Powyższe spowodowało, że Komisja w rozpoznawanej sprawie stwierdziła w punkcie 2. decyzji, że decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia... r., nr... w zakresie udziału należącego obecnie do J... M... R... w 12/48 części (tj. udziału po Z... N... W... i w 1/48 części oraz udziału po H... D... w 11/48 części), została wydana z naruszeniem prawa. Przedmiotowa decyzja wywołała we wskazanym zakresie nieodwracalne skutki prawne.

6. Wnioski stron postępowania

W dniu 13 września 2019 r. r. pr. K... W... działająca w imieniu J... R... oraz J... R... działający samodzielnie, przedstawili stanowisko w sprawie oraz wypowiedzieli się co do zebranych dowodów i materiałów. Strony dołączyły do akt sprawy dwie opinie mgr J... B... z P... Z... F... wskazując na niespójność opinii biegłego, który sporządził opinię w niniejszej sprawie. Jednakże w ocenie Komisji, dokument ten należy traktować jako dokument prywatny, który zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowi dowód tego, że osoba, która ją podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Komisja dołączone prywatne opinie potraktowała, jako część argumentacji faktycznej i prawnej przytaczanej przez strony, która jest sprzeczna z ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przez Komisję. W związku z powyższym, brak jest podstaw do przyjęcia, że z opinii tych wynika konieczność dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego, czy też pominięcia opinii sporządzonej na zlecenie Komisji. Poza bardzo

stanowczym zakwestionowaniem opinii biegłego z zakresu badania dokumentów, nie odnoszą się one do wszystkich elementów stanu faktycznego, pomijają bowiem porównanie badanego stempla pocztowego do materiału porównawczego zebranego przez biegłego oraz materiału porównawczego zebranego przez Komisję, chociażby ze stemplem pocztowym znajdującym się w aktach Prezydenta m.st. Warszawy dotyczących nieruchomości przy ulicy M. ... w Warszawie. Powyższe powoduje, że argumentacja strony zawarta w prywatnych opiniach mgr J. ... B. ... z P. ... Z. ... Fi. ... nie znajduje uzasadnienia w stanie faktycznym i prawnym tej sprawy.

7. Strony postępowania rozpoznawczego

7.1. Zgodnie z treścią art. 16 ust. 1 ustawy z 9 marca 2017 r. Komisja o wszczęciu postępowania rozpoznawczego zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Z treści cytowanego przepisu wynika, że stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją jest m.st. Warszawa reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy.

7.2. Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z 9 marca 2017 r. w związku z art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Jako strony postępowania przyjęto Skarb Państwa reprezentowany przez Wojewodę Mazowieckiego (jako następcę prawny Z. N. ... W. ...) oraz J. M. ... - R. ... (obecnego właściciela przedmiotowej nieruchomości).

8. Konkluzja

Mając na względzie ustalenia faktyczne i prawną analizę sprawy, Komisja orzekła jak w sentencji na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 29 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 30 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z 9 marca 2017 r. w związku z art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. w związku z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.g.

Przewodniczący Komisji

Sebastian Kaleta

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi [j.t. Dz.U. z 2017 r. poz. 1369 ze zm. dalej: p.p.s.a.], art. 53 § 1 p.p.s.a oraz art. 54 § 1 p.p.s.a). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).
2. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221 poz. 2193, ze zm.).
3. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a. Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.
5. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia.